

Rzeczpospolita Polska

Urząd Komunikacji Elektronicznej

PODSUMOWANIE KADENCJI

MAGDALENY GAJ

PREZESA

URZĘDU KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ

LATA 2012 – 2016

Szanowni Państwo,

Niniejszym mam przyjemność przedstawić dokument prezentujący stan rynku telekomunikacyjnego i pocztowego na koniec pełnienia przeze mnie funkcji Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Najważniejsze podjęte działania regulacyjne oraz ich efekty. Okres sprawowania przeze mnie funkcji Regulatora zaowocował:

Inwestycje w NGA

Spektakularny - przyrost nowych dostępów klasy NGA - aż **o 3969,96%** - z 66 029 do 2 687 352.

Koniec 2015 r. - przekroczenie progu 100 % gospodarstw domowych w Polsce w zasięgu sieci dostępu do Internetu.

Korzyści dla konsumenta

Średnie wydatki na telefon komórkowy w 2015 r. wyniosły 49 zł. W roku 2011 średnie wydatki wyniosły 69 zł. **Jest to spadek wydatków konsumentów aż o 29%.**

Z dostępnych 3 programów analogowych w 2011r. na koniec 2016r. konsument będzie mógł oglądać 31 darmowych programów naziemnej telewizji cyfrowej.

Po raz pierwszy w historii dostarczono konsumentom rzetelną informację o jakości usług telekomunikacyjnych w Polsce.

Zobowiązanie do inwestycji w 2 293 gminach na 2 479 gmin w Polsce w szybki mobilny internet wcześniej tam nieosiągalny.

Intensywny program działań informacyjno-edukacyjnych dla konsumentów z uwzględnieniem różnorodności grup docelowych.

Więcej częstotliwości dla rynku

Wartość rynku w segmencie internet mobilny **w tym okresie wzrosła o ponad 132%** – wymierny efekt gospodarczy:

uruchomienie 5 multipleksów naziemnej telewizji cyfrowej,

udostępnienie pasm: 1800 MHz, 800 MHz, 3.6 GHz.

Poczta

W odniesieniu do roku 2011 wzrost wolumenu zrealizowanych usług przez operatorów alternatywnych o 112,11%, a wartość przychodów o 140,27%.

Dziękuję moim zastępcom, dyrektorowi generalnemu oraz wszystkim pracownikom Urzędu Komunikacji Elektronicznej za cztery i pół roku wyłożonej pracy. Efekty zaprezentowane w niniejszym dokumencie mogły zostać osiągnięte dzięki Wam!

Magdalena Gaj

Rynek telekomunikacyjny.....	4
Stacjonarne usługi szerokopasmowe	6
Nowe regulacje rynków.....	7
Rynek hurtowego dostępu szerokopasmowego (Rynek 5)	7
Rynek hurtowego rynku usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji (LLU)	7
Skuteczna konkurencja na innych rynkach właściwych	8
Zwiększenie efektywności współpracy międzyoperatorskiej.....	9
Projekt INGA (Inwestycje w sieci NGA) – wdrożenie Megaustawy, art. 139 Pt, cenniki i opłaty	10
Rozbudowa i nowe funkcjonalności Systemu Informacyjnego o Infrastrukturze Szerokopasmowej (SIIS), inwentaryzacja i udział w przygotowaniu NPS i POPC	11
Wsparcie Regulatora w realizacji projektów szerokopasmowych z funduszy unijnych.....	13
Współpraca UKE – Urząd Regulacji Energetyki (URE)	13
Podejście regulacyjne uwzględniające zmiany technologiczne na rynku usług stacjonarnych	14
Rynek usług ruchomych – działania regulacyjne i obecny stan rynku.	
Zwiększenie konkurencyjności	14
Regulacja MTR (Mobile Termination Rate)	15
Dostępność cenowa usług w sieciach ruchomych	16
Zarządzanie częstotliwościami – Więcej częstotliwości dla rynku	16
Przetarg na pasmo 1800 MHz dla mobilnych usług szybkiego Internetu	17
Uporządkowanie częstotliwości niezharmonizowanych 800 MHz	17
Prolongaty rezerwacji 900 MHz, 1800 MHz	18
Aukcja częstotliwości z zakresu 800 MHz i 2,6 MHz.....	18
Podsumowanie działań w zakresie zarządzania częstotliwościami i wyzwania na przyszłość	19
Działania na rzecz konsumentów	20
Interwencje dotyczące funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych	20
Działania informacyjne, kontrolne i współpraca z UOKiK	21
Memorandum w sprawie współpracy na rzecz podnoszenia jakości usług	23

Kontrola rynku urządzeń elektrycznych i elektronicznych	25
Kampanie prokonsumenckie	26
Rozbudowa PLI CBD i gospodarka numeracją	27
Cyfryzacja naziemnej telewizji analogowej i radio cyfrowe	28
Wyłączenie telewizji analogowej	28
Rozdysponowanie dodatkowych częstotliwości z zakresu 174-230 MHz tzw. multipleks 8 (MUX8)	29
Radio cyfrowe.....	30
Inne działania w zakresie zarządzania częstotliwościami.....	30
Rynek pocztowy.....	31
Ustawa Prawo pocztowe	31
Liberalizacja rynku pocztowego	32
Wyznaczenie operatora usług powszechnych.....	32
Analiza rynku pocztowego – wolumeny i jakość	33
Współpraca międzynarodowa.....	37
UKE w pracach BEREC.....	37
Komitet RSC oraz Grupa ds. Polityki Widma Radiowego (RSPG)	37
ERGP	37
Światowy Związek Pocztowy (UPU).....	38
Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU)	38
Budżet.....	39

RYNEK TELEKOMUNIKACYJNY

Ostatnie cztery i pół roku potwierdziły najważniejsze trendy na rynku telekomunikacyjnym – rosnące eksponencjalnie zapotrzebowanie na dostęp do internetu i przesył danych oraz bezdyskusyjną preferencję konsumentów do korzystania z sieci i urządzeń mobilnych. Liczba użytkowników mobilnej transmisji danych osiągnęła na koniec 2015 roku poziom 94% plasując Polskę na 5 miejscu w Europie. Natomiast wartość rynku w segmencie internetu mobilnego **w tym okresie wzrosła o ponad 132%**, z 725.533.019 zł w 2011 roku do 1 684 188 367 zł na koniec 2015 r.

Operatorzy sieci stacjonarnych odczuli w ciągu ostatnich czterech lat rosnącą presję konkurencyjną wynikającą z substytucyjności usług mobilnej telefonii i transmisji danych. Jednocześnie, na rynku stacjonarnym, szczególnie w obszarach dużych miast, przewagę nad tradycyjnymi operatorami telekomunikacyjnymi zyskiwały systematycznie sieci telewizji kablowych.

Na rynku telefonii ruchomej przez ostatnie lata nadal obserwowaliśmy spadające ceny za połączenia głosowe, a klienci coraz częściej kupowali usługę w pakietach, w których mogli rozmawiać praktycznie bez limitu, w roku 2014 pojawiły się także pakiety internetowe "no limit". Użytkownicy końcowi przestali wyłączać transmisję danych w swoim telefonie z obawy przed dużym rachunkiem. Spadające ceny przy jednoczesnej większej ofercie w ramach tej samej umowy spowodowały, że w okresie tym koszty przestały być już barierą w korzystaniu z usług łączności elektronicznej. Głównym wskaźnikiem wyborów konsumentów jest jakość usługi i jej zasięg.

Wartość rynku internetu mobilnego wzrosła o ponad 132%, z 725 533 019 zł w 2011 roku do 1 684 188 367 zł na koniec 2015 r.

Liczba użytkowników mobilnej transmisji danych w 2015 roku plasuje Polskę na 5 miejscu w Europie.

Rynek polski jest jednym z najbardziej konkurencyjnych rynków europejskich. Przekłada się to między innymi na spadające systematycznie ceny usług telekomunikacyjnych dla konsumenta. Na koniec 2015 roku średnie ARPU w najważniejszych kategoriach usług wynosiło 47,7 zł w odniesieniu do telefonii stacjonarnej. Były to wartości niższe niż te odnotowane w 2011 r. W 2011 r. średni miesięczny przychód na jednego abonenta kształtował się na poziomie 55,4 zł w odniesieniu do telefonii stacjonarnej. Obok malejącego ARPU w usługach telefonii stacjonarnej, spadkiem charakteryzował się również ARPU w przypadku usług telefonii mobilnej. Od 2011 r. wskaźnik ten zmalał z poziomu 42,56 zł do 32,35 zł w ujęciu miesięcznym.

ARPU [PLN/miesiąc]	2011	2015	Zmiana %
- w usługach stacjonarnych	55	48	-13,9%
- w usługach ruchomych	43	32	-24%

Mimo obniżenia poziomu ARPU nie przełożyło się to na ograniczenia w poziomie wydatków inwestycyjnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a wręcz przeciwnie wydatki te wzrosły, co jest opisane w kolejnych częściach dokumentu.

Ostatnie cztery lata to także wzrost świadczenia usług wiązanych. Wzrost użytkowników takich usług aż o prawie 123%. Jednocześnie operatorzy odnieśli wyraźne sukcesy w oferowaniu usług wiązanych.

	2011	2015	Zmiana %
Liczba użytkowników ofert wiązanych	2 635 738	5 874 908	122,89%

Spektakularny, świadczący o skali inwestycji w okresie ostatnich 4,5 roku, jest przyrost nowych dostępów klasy NGA – aż o 3 969,96% – z 66 029 do 2 687 352.

Na koniec 2015 r. zanotowaliśmy przekroczenie progę 100% gospodarstw domowych w Polsce w zasięgu dostępu do Internetu.

Według stanu na koniec 2011 r. penetracja usług dostępu do internetu wynosiła 74,4% w odniesieniu do gospodarstw domowych oraz 26% w przeliczeniu na 100 mieszkańców Polski. Na koniec 2015 r. nasycenie usługami dostępu do sieci Internet w Polsce w przeliczeniu na gospodarstwa domowe kształtowało się na poziomie 102%. Oznacza to wzrost o 27,6% w pokryciu usługą dostępu do Internetu w ciągu 4 lat. Stało się to możliwe między innymi dzięki efektywnej gospodarce widmem radiowym (udostępnienie pasm 1800 MHz, 800 MHz i budowa nowej generacji sieci mobilnego internetu LTE) oraz nowemu podejściu do regulacji rynków właściwych.

Wartym odnotowania jest, że na przełomie lat 2011-2012 przy silnej konkurencji cenowej i rosnących kosztach budowy infrastruktury w powiązaniu z wielopłaszczyznowymi, obejmującymi każdy segment rynku i od wielu lat utrzymującymi się obowiązkami regulacyjnymi, rynek znalazł się na rozdrożu decyzji inwestycyjnych. Poza obszarami dużych miast, wyzwaniem stało się zbudowanie opłacalnego modelu inwestycyjnego, zarówno dla operatorów stacjonarnych, jak i komórkowych.

Na tym tle szczególnie istotne stało się określenie nowych kierunków regulacyjnych, które pozwoliłyby zaadresować najważniejsze wyzwania zmieniającego się środowiska:

- ✓ nowa ocena stanu konkurencyjności rynku i zrewidowanie zastosowanych środków regulacyjnych na kluczowych rynkach właściwych,
- ✓ stworzenie i wzmocnienie zachęt inwestycyjnych dla operatorów,
- ✓ regulacyjne wzmocnienie synergii również międzysektorowych dla zwiększenia opłacalności inwestycji,
- ✓ ugruntowanie mechanizmów współpracy międzyoperatorskiej.

Przyrost nowych dostępów klasy NGA – aż o 3969,96% – z 66 029 do 2 687 352.

Z końcem 2015 roku statystycznie na gospodarstwo domowe przypada więcej niż jeden dostęp do internetu

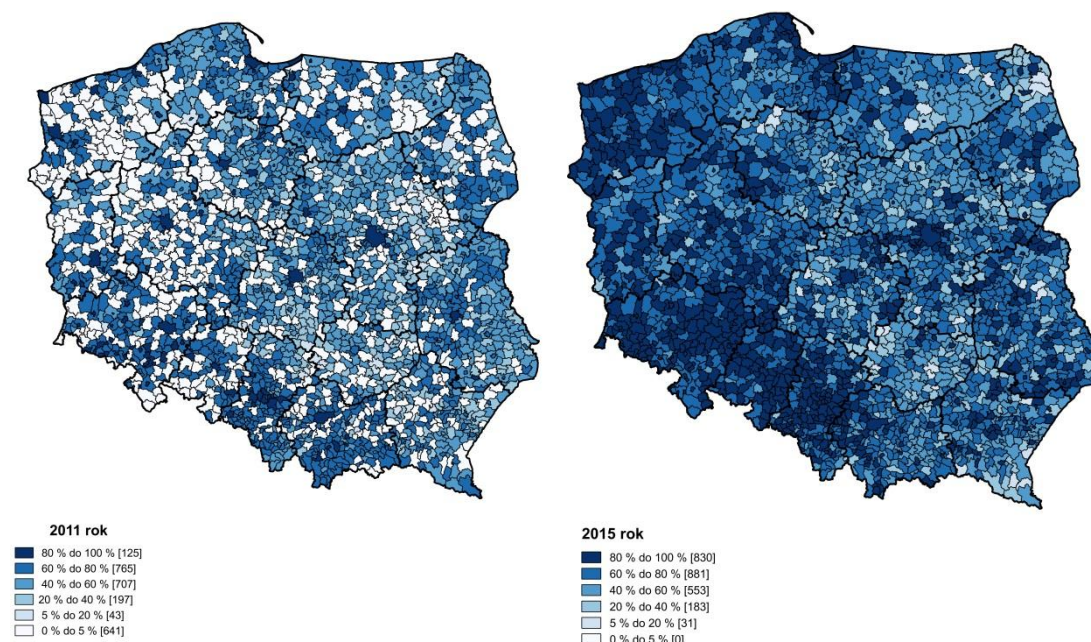
Kierunki te znalazły odbicie w Strategii Prezesa UKE na lata 2012-2015, której realizacja została podsumowana na początku 2016 roku.

Dzisiaj obraz rynku telekomunikacyjnego może zostać uzupełniony o dane dotyczące kluczowych wskaźników na koniec 2015 roku, opublikowanych w najnowszym Raporcie o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce. Wybrane wskaźniki znajdują się w tabeli w załączniku 1.

Koniecznym było także rozpatrzenie spraw dotyczących przyznania kosztu netto świadczenia usługi powszechnej, które nie były procedowane od 2007 r. Skutkiem tego nawarstwienia oraz wielostopniowości postępowania i zawiłości prawnych, operator, który ponosił koszty świadczenia usługi powszechnej uzyskał zwrot tych kosztów za rok 2006 dopiero w 2015 r. a kolejne postępowania są w toku. Z początkiem 2016 r. zostało przyjęte nowe podejście, które umożliwi szybsze dokończenie tych spraw.

STACJONARNE USŁUGI SZEROKOPASMOWE

Rosnąca popularność i potrzeba korzystania z dostępu szerokopasmowego znajduje potwierdzenie w danych dotyczących zarówno liczby gospodarstw domowych korzystających z tych usług jak i szybkości wykorzystywanych łączy.

Praktyczna możliwość dotarcia z usługą dostępu stacjonarnego w budynkach mieszkalnych - rok 2011 do 2015

Dla porównania w 2011 r. tylko około 22% łączy miało przepustowość ponad 10 Mbit/s.

Najpopularniejszą ofertą był Internet o prędkości od 2 Mbit/s do 10 Mbit/s. Z takich usług korzystało w sumie ponad 46% internautów. Koniec roku 2011 to praktycznie brak łączy o przepustowości ponad 100 Mbit/s (jedynie 0,6% osób).

	2011	2015
Procent użytkowników łączy powyżej 100 Mbit/s	0,6%	11%

W latach 2012–2015 liczba przesyłanych danych wzrosła o 660 proc. i według większości specjalistów z branży, w dalszym ciągu będzie rosła co najmniej w tym samym tempie. To wymaga stałych inwestycji w Internet szerokopasmowy. Dzięki środkom unijnym i inwestycjom prywatnych inwestorów na koniec 2015 roku w całym kraju było 440 tys. km sieci, co stanowi wzrost o 65 proc. tylko względem 2013 roku. Dalsze inwestycje są konieczne, bo zapotrzebowanie na szybkie sieci transmisji danych będzie rosło jeszcze szybciej.

Pamiętać też należy o olbrzymiej wartości społecznej tego rynku usług – Szerokopasmowy Internet to miejsca pracy, oszczędność czasu i innowacyjność.

NOWE REGULACJE RYNKÓW

RYNEK HURTOWEGO DOSTĘPU SZEROKOPASMOWEGO (RYNEK 5)

We wprowadzonej 7 października 2014 r. regulacji rynku hurtowego dostępu szerokopasmowego (rynek 5) zastosowano podejście polegające na wyodrębnieniu 2 rynków lokalnych, tj. regulowanego rynku, obejmującego obszar kraju z wyłączeniem 76 obszarów gminnych oraz rynku 76 obszarów gminnych, na którym stwierdzono występowanie skutecznej konkurencji i zrezygnowano ze stosowania obciążeń regulacyjnych. Rozwiązanie to dało możliwość skutecznego konkurowania operatorowi dominującemu na wybranych rynkach i jednocześnie było wyraźną zachętą do zwiększenia poziomu inwestycji w sieci NGA. Na koniec 1 kwartału 2016 roku w zasięgu sieci FTTH Orange Polska znajdowało się już 812 tysięcy gospodarstw domowych a operator w październiku 2015 roku wprowadził na rynek pakiet usług szybkiej transmisji danych (600 Mbit/s). Jednocześnie Orange deklaruje dalsze inwestycje w rozwój sieci stacjonarnych. Sieć światłowodów Orange Polska ma dziś ok. 90 tys. km. Na podstawie deklaracji operatora na koniec tego roku w zasięgu sieci znajdzie się ok. 1,5 mln gospodarstw domowych, a do końca 2018 roku ma być ich ok 3,5 mln.

RYNEK HURTOWEGO RYNKU USŁUGI LOKALNEGO DOSTĘPU W STAŁEJ LOKALIZACJI (LLU)

W czerwcu 2016 roku przekazana została do konsultacji decyzja regulacyjna dla hurtowego rynku usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji (LLU) na obszarze całego kraju, z wyłączeniem 26 obszarów gminnych, dodatkowo spośród obszarów regulowanych wyodrębniona została grupa 255 obszarów gminnych, na których regulacja w zakresie w pełni światłowodowych pętli abonenckich zostanie ograniczona do obowiązku dostępu do infrastruktury pasywnej oraz obowiązku rachunkowości regulacyjnej. Podobnie jak w przypadku zastosowanego podejścia dla rynku 5 zaproponowana regulacja wprowadza sprzyjające inwestycjom otoczenie i warunki, gdyż odpowiada aktualnej sytuacji konkurencyjnej na rynku usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji, co umożliwi zniesienie zbędnych obciążeń regulacyjnych na obszarach skutecznie konkurencyjnych oraz złagodzenie ich na pozostałym obszarze kraju w zakresie w pełni światłowodowych pętli lokalnych. Brak regulacji na obszarach konkurencyjnych oraz złagodzenie jej na pozostałych obszarach będzie stanowił dodatkowy bodziec dla Orange Polska, ale także dla operatorów alternatywnych do zwiększenia inwestycji w nową infrastrukturę. Z kolei regulacja na obszarach niekonkurencyjnych pozwoli na dalszy rozwój konkurencji bazującej na infrastrukturze Orange, w celu zagwarantowania użytkownikom osiągnięcia maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności,

ceny i jakości usług telekomunikacyjnych. Wskazać należy także na szeroko zakrojone plany inwestycyjne Netii S.A. ogłoszone 1 marca 2016 r., zgodnie z którymi w najbliższych latach zainwestuje 417 mln zł w rozbudowę nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej.

SKUTECZNA KONKURENCJA NA INNYCH RYNKACH WŁAŚCIWYCH

Na podstawie przeprowadzonych analiz, w kwietniu 2015 r., Prezes UKE uznał, iż Orange Polska S.A. nie zajmuje już znaczącej pozycji rynkowej na detalicznych rynkach świadczenia usług krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla klientów indywidualnych oraz dla klientów biznesowych.

Rynek świadczenia usługi zapewnienia części lub całości minimalnego zestawu łączy dzierżawionych o przepływnościach do 2 Mbit/s włącznie został uznany w maju 2014 r. za skutecznie konkurencyjny.

We wrześniu 2015 r. Prezes UKE wydał decyzje w zakresie hurtowej dzierżawy łączy. Rynek usługi dostępu wysokiej jakości w stałej lokalizacji powyżej 2 Mbit/s (obejmujący w większości dotychczasowy rynek dzierżawy zakończeń łączy) oraz rynek świadczenia usługi dzierżawy odcinków łączy niebędących zakończeniami łączy zostały zderegulowane. Natomiast na hurtowym rynku usługi dostępu wysokiej jakości w stałej lokalizacji do 2 Mb/s włącznie stwierdzony został brak skutecznej konkurencji, a Orange Polska S.A. wyznaczono jako przedsiębiorcę o znaczącej pozycji na tym rynku oraz nałożono na tego operatora obowiązki regulacyjne.

W okresie 2012 - czerwiec 2016 prowadzona była w dalszym ciągu kontrola ex ante projektów cenników i regulaminów świadczenia usług lub ich zmian, w zakresie rynków detalicznych objętych regulacją Prezesa UKE, która miała za zadanie z jednej strony niedopuszczenie do zachowań antykonkurencyjnych ze strony operatora o znaczącej pozycji rynkowej wobec innych operatorów działających w tym samym obszarze usługowym co OPL, z drugiej zaś strony zagwarantowanie użytkownikom końcowym jak najlepszych warunków cenowych i jakościowych świadczonych im usług. W omawianym okresie ocenie poddano 55 cenników OPL i 8 regulaminów świadczenia usług przez OPL.

W związku ze zmianami przepisów Prawa telekomunikacyjnego w 2014 r. Prezes UKE opublikował pierwszy Raport dotyczący stanu i oceny dostępności, jakości świadczenia i przystępności cenowej usług wchodzących w skład usługi powszechnej, który obejmował:

- ✓ obraz potrzeb użytkowników końcowych,
- ✓ stan zapewnienia przez rynek każdej usługi wchodzącej w skład usługi powszechnej,
- ✓ ocenę dostępności, jakości świadczenia i przystępności cenowej każdej z tych usług.

Raport wykazał, że w Polsce nie ma potrzeby wyznaczania administracyjnie operatora zobowiązanego do świadczenia usług wchodzących w skład usługi powszechnej, co świadczy o tym, że rynek jest tak rozwinięty, że sam, bez ingerencji regulacyjnej zapewnia wszystkie usługi telekomunikacyjne powszechnie i po przystępnej cenie.

Obecnie trwają prace nad kolejnym przeglądem stanu i dostępności usług wchodzących w skład usługi powszechnej, które zostaną zakończone do końca 2016 r.

Prezes UKE rozpoczął także proces deregulacji rynku zakańczania krótkich wiadomości tekstowych (SMS) w sieciach telefonii komórkowej. Obecnie Polska jest jednym z nielicznych krajów, gdzie nadal obowiązuje regulacja ww. usług. Zaproponowane przez Prezesa UKE podejście uwzględnia zmiany jakie nastąpiły od 2011r., w szczególności uwzględniony zostały rozwój i popularyzacja nowoczesnych usług, które stanowią substytuty względem tradycyjnych wiadomości SMS. Konieczne stało się zbadanie i uwzględnienie presji konkurencyjnej i substytucji ze strony takich usług jak MMS, email oraz komunikatorów internetowych (np. Facebook Messenger, WhatsApp, itp.), jak również ocenę rozwoju rynku w najbliższych latach.

ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI WSPÓŁPRACY MIĘDZYOPERATORSKIEJ.

W omawianym okresie znacznie spadła liczba sporów międzyoperatorskich rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych. W latach wcześniejszych liczba postępowań administracyjnych znacznie przekraczała 120 rocznie, a były lata, w których było ich i ponad 250. Od roku 2014 liczba prowadzonych przed Prezesem UKE postępowań w tym zakresie systematycznie spada.

- 2014 – 48 postępowań,
- 2015 – 11 postępowań,
- 2016 – 9 postępowań.

Świadczy to o dużym poziomie konkurencyjności rynku, jego dojrzałości oraz świadomej polityce regulatora.

Prezes UKE zatwierdził też **kilka ważnych zmian oferty ramowej Orange Polska S.A.**, związanych z rozwojem sieci następnej generacji, nieregulowanych wcześniej – określającej ramowe warunki dostępu telekomunikacyjnego w zakresie rozpoczynania i zakańczania połączeń, hurtowego dostępu do jej sieci, dostępu do łączy abonenckich w sposób zapewniający dostęp pełny lub współdzielony, dostępu do łączy abonenckich poprzez węzły sieci telekomunikacyjnej na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych.

Zatwierdzone zmiany dotyczyły m.in.:

- ✓ ustalenia warunków dostępu do lokalnej pętli światłowodowej, zwiększenia efektywności współpracy międzyoperatorskiej w zakresie procedury udostępniania infrastruktury światłowodowej, zamawiania usługi kolokacji na potrzeby udostępniania usługi LLU lub Usługi BSA w postaci dostępu do słupów, wież, masztów i powierzchni,
- ✓ wprowadzenia do oferty ramowej usług szerokopasmowej transmisji danych w opcji „100 Mbit/s” oraz „300 Mbit/s”, świadczonych w oparciu o technologię FTTH,
- ✓ realizacji zamówienia na usługę regulowaną powiązaną z np., poprzez dodatkową komunikację z PLI CBD w celu zapewnienia realizacji uprawnienia abonenta do NP w jednolity sposób przez wszystkich uczestników rynku telekomunikacyjnego realizujących NP, co wpływa na przyspieszenie procesów, zapewnia ich terminową realizację oraz redukuje ewentualne błędy,
- ✓ obniżenia opłaty miesięcznej za 1 km ciemnego włókna światłowodowego, opłaty jednorazowej za udostępnienie ciemnego włókna światłowodowego oraz opłaty za

utrzymanie jednego włókna światłowodowego w lokalnej pętli światłowodowej (FTTH). Dzięki temu operatorzy alternatywni kupujący usługę hurtową od OPL mają niższe koszty i mogą swobodniej kreować detaliczną usługę, konkurencyjną wobec ofert OPL oraz operatorów kablowych. Takie działanie niewątpliwie powinno przyczynić się do dalszego pogłębiania konkurencji na rynku, z korzyścią dla odbiorców usług.. Ponadto zmiany wprowadzone do oferty ramowej OPL przez Prezesa UKE umożliwiają operatorom alternatywnym efektywną i sprawną realizację zamówień użytkowników końcowych oraz szybką reakcję na stale rosnące zapotrzebowanie na szerokie pasmo o wysokiej jakości.

Wspierając efektywne inwestycje w infrastrukturę światłowodową Prezes UKE określił wartość wskaźnika WACC stosowanego przez Orange Polska S.A. w kalkulacji kosztów dla usług realizowanych w oparciu o dostępową infrastrukturę światłowodową na poziomie 9,61%, uwzględniając w tej wartości dodatkowe i wymierne ryzyko inwestycji w infrastrukturę światłowodową. W odniesieniu do pozostałych usług w zakresie w jakim są one realizowane w oparciu o infrastrukturę miedzianą, WACC został ustalony na poziomie 8,36%.

PROJEKT INGA (INWESTYCJE W SIECI NGA) – WDROŻENIE MEGAUSTAWY, ART. 139 PT, CENNIKI I OPŁATY

Inicjatywy proinwestycyjne podjęte w okresie 2012-2016 odnosiły się zarówno do nowych obszarów poszukiwania zachęt inwestycyjnych, jak i do wprowadzania usprawnień w działaniu obowiązujących regulacji. Projekt INGA, porządkujący działania Prezesa UKE w zakresie inwestycji w sieci NGA, dostarczył między innymi przegląd i spójne wdrożenie regulacji: stanowiska dotyczące wdrożeń art. 30 i 33 Megaustawy¹, art. 139 Pt, świadczenie usług przez jst, cenniki i sposób ustalania opłat. W tym zakresie opracowane i wdrożone zostały:

1. *Stanowiska Prezesa UKE oraz Wytyczne* dotyczące dostępu do nieruchomości, w tym do budynków oraz infrastruktury telekomunikacyjnej, ułatwiających stosowanie znowelizowanego art. 139 Pt oraz art. 30 i 33 Megaustawy.
2. *Poradnik dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych planujących uzyskać dostęp do infrastruktury lub nieruchomości na potrzeby świadczenia usług telekomunikacyjnych.*
3. Uzgodnienia ze starostami ponad 80 decyzji w przedmiocie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości na potrzeby telekomunikacji.
4. Usprawnienie procesu wydawania rozstrzygnięć w zakresie sporów dotyczących dostępu do nieruchomości oraz dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej (łącznie w okresie od 2010 roku do końca czerwca 2016 roku zakończono w tym zakresie 350 postępowań – szczegółowe zestawienie znajduje się w tabeli poniżej).
5. Precedensowe rozstrzygnięcia w zakresie dostępu do infrastruktury technicznej, w tym dostępu do słupów energetycznych.

¹ Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. nr 106, poz. 675 ze zm.)

Kompetencje Prezesa UKE związane z wydawaniem decyzji w zakresie ustalenia warunków dostępu do nieruchomości, w tym do budynku, wynikają z Ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych z dnia 7 maja 2010 r. Podkreślenia wymaga, że dopiero od 2013 roku nastąpiło zwiększenie zainteresowania przedsiębiorców uzyskiwaniem dostępu do nieruchomości, w tym do budynków oraz infrastruktury telekomunikacyjnej na podstawie art. 139 PT oraz art. 30 i 17 Megaustawy. Dużą rolę w tym zakresie miały działania informacyjne Prezesa UKE, spotkania z przedsiębiorcami, przygotowanie modeli cenników, a także odblokowanie prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach, które wpływały do urzędu od 2010 roku.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Do 30.06.2016
liczba wniosków art. 30 M/139 Pt	8	53	65	115	114	151	47
liczba wniosków art. 17 M	2	2	1	5	1	1	-
liczba spraw zakończonych	0	18	18	15	69	154	76

Biorąc pod uwagę zmieniające się warunki rynkowe i potrzebę przyspieszenia inwestycji w sieciach NGA, w październiku 2012 roku uzgodniono z TP, iż minimum 70 tys. linii, spośród tych, które miała obowiązek zrealizować jeszcze w związku z Porozumieniem regulacyjnym, ma zrealizować w technologii FTTx. W sumie zostało wybudowanych 239,7 tys. łączy powyżej 30 Mbit/s, z tego około 57% w FTTX, tj. 143,2 tys., w miejsce planowanych pierwotnie łączy 6 Mbit/s.

ROZBUDOWA I NOWE FUNKCJONALNOŚCI SYSTEMU INFORMACYJNEGO O INFRASTRUKTURZE SZEROKOPASMOWEJ (SIIS), INWENTARYZACJA I UDZIAŁ W PRZYGOTOWANIU NPS² I POPC³

Jedną z kluczowych barier dla inwestycji telekomunikacyjnych ogólnie, ale w szczególności dla efektywnego kierowania interwencji ze środków publicznych przeznaczonych na rozwój infrastruktury i usług, był brak wystarczająco szczegółowej informacji na temat istniejącej infrastruktury i usług oraz planowanych inwestycji. System Informacyjny o Infrastrukturze Szerokopasmowej, stworzony na bazie przepisów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych¹ został w ciągu ostatnich czterech lat rozbudowany, a system raportowania usprawniony, dzięki czemu uzyskano możliwość identyfikacji białych plam na poziomie pojedynczych punktów adresowych. W przyszłości uzyskana dzięki temu dokładność obrazu stanu infrastruktury

² Narodowy Plan Szerokopasmowy

³ Program Operacyjny Polska Cyfrowa

i usług może służyć nie tylko precyzyjnemu kierowaniu środków publicznych, wspierając rozwój infrastruktury, ale i zwiększyć efektywność planowania inwestycji poszczególnych operatorów. Prace w tym zakresie objęły między innymi:

- ✓ Wdrożenie zmian obowiązku raportowego przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz jst w zakresie przekazywania danych o infrastrukturze, usługach i planach inwestycyjnych w procesie inwentaryzacji.
- ✓ Przygotowanie i wdrożenie systemów raportowania postępów projektów budowy sieci szerokopasmowych z funduszy unijnych.
- ✓ Wdrożenie modeli identyfikacji obszarów białych oraz modeli kosztowo-przychodowych dla szacowania potencjału finansowego rozwoju sieci w obszarach białych na potrzeby POPC.

Ważnym przykładem zastosowania danych z systemu SIIS jest uruchomiona wyszukiwarka dostępności sieci pod wskazanym adresem. Wyszukiwarka wyposażona jest też w opcje zgłoszenia zapotrzebowania na dany typ usługi. Wyszukiwarka to doskonały i łatwy sposób na sprawdzenie, jakie usługi szerokopasmowe są dostępne w danej lokalizacji i jacy operatorzy je dostarczają (pod warunkiem, że operator wyraził zgodę na publikację swojej nazwy).

Punktu Informacyjnego ds. Telekomunikacji (PIT)

W związku z wdrożeniem do polskiego porządku prawnego przepisów *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej* Prezesowi UKE zostały przypisane dodatkowe zadania. Jednym z nich jest utworzenie Punktu Informacyjnego ds. Telekomunikacji (PIT) zapewniającego przedsiębiorcom telekomunikacyjnym dostęp do informacji dotyczących: procedur i formalności wymaganych w związku z robotami budowlanymi, w odniesieniu do infrastruktury telekomunikacyjnej; istniejącej infrastruktury technicznej; wykonywanych lub planowanych do wykonania robót budowlanych dotyczących infrastruktury technicznej; informacji o kanałach technologicznych; o stawkach za zajecie pasa drogowego; o stronach internetowych, na których zostały zamieszczone informacje o warunkach dostępu do infrastruktury technicznej.

Nowe zadania wynikające z postanowień ustawy wymagają budowy systemu informatycznego, pozwalającego na gromadzenie, aktualizację i udostępnianie informacji w jednolity sposób dla obszaru całego kraju. PIT będzie udostępniał dane przekazywane głównie w formie elektronicznej poprzez dedykowany portal. Przy budowie systemu wykorzystany zostanie w pierwszej kolejności Portal Usług Elektronicznych UKE. W ramach jego funkcjonalności będzie istniała możliwość złożenia formularzy sprawozdawczych w celu realizacji potrzeb związanych ze zbieraniem informacji w ramach PIT przez zalogowanego i zarejestrowanego użytkownika. Dane ze sprawozdań będą trafiały do Bazy danych PUE, a dokument sprawozdania do elektronicznego systemu obiegu dokumentów. Funkcjonalności zbudowanego na zasobach danych PUE systemu raportowego Business Intelligence umożliwią generowanie raportów i udostępnianie ich na zewnątrz UKE.

WSPARCIE REGULATORA W REALIZACJI PROJEKTÓW SZEROKOPASMOWYCH Z FUNDUSZY UNIJNYCH

Prezes UKE zaangażowany był, jako instytucja specjalistyczna, we wszystkie projekty związane z dystrybucją funduszy unijnych przeznaczonych na inwestycje w infrastrukturę szerokopasmową. Działania dotyczyły zarówno projektów realizowanych z funduszy UE w perspektywie finansowej 2007-2014, jak i nowych inicjatyw z perspektywy 2014-2020.

Prezes UKE został wskazany, między innymi w decyzjach notyfikacyjnych projektów regionalnych sieci szerokopasmowych, jako organ, którego akceptacji mają podlegać oferty operatorów tych sieci.

W tym zakresie podkreślić należy:

1. Realizację czynności technicznych w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka dla działania 8.4. – zapewnienie dostępu do Internetu na etapie ostatniej mili. (wyznaczenie i weryfikacja obszarów do interwencji, prowadzenie kontroli beneficjentów, którzy wybudowali sieć w ramach tego działania). **Tylko w latach 2014-2015 dokonano ponad 550 kontroli.**
2. Realizacja czynności technicznych w ramach projektów budowy sieci szerokopasmowych w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na podstawie porozumienia z ARiMR – „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”.
3. Stanowisko w sprawie realizacji obowiązku zapewnienia współkorzystania oraz dostępu telekomunikacyjnego do infrastruktury telekomunikacyjnej lub publicznej sieci telekomunikacyjnej wybudowanej w ramach regionalnych sieci szerokopasmowych (RSS).
4. Stworzenie oferty referencyjnej na udostępnianie sieci wybudowanej z funduszy unijnych (RSS).
5. Ocena oraz wydanie 11 opinii zatwierdzających oferty ramowe dla największych sieci szerokopasmowych wybudowanych z funduszy publicznych.

UKE zaangażowane było również od początku w przygotowanie założeń do Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC) oraz wspiera realizację projektów I osi POPC między innymi w zakresie:

- ✓ Zdefiniowania wymagań dla Sieci NGA budowanych w ramach POPC.
- ✓ Identyfikacja obszarów interwencji.
- ✓ Ocena merytoryczna wniosków. W ramach pierwszego konkursu POPC UKE oceniło ponad 220 wniosków.
- ✓ Czynności w ramach kontroli realizacji zobowiązań beneficjentów.

WSPÓŁPRACA UKE – URZĄD REGULACJI ENERGETYKI (URE)

Synergie międzysektorowe są jednym z najważniejszych obszarów, w których można poszukiwać obniżenia kosztów inwestycyjnych w projektach budowy infrastruktury liniowej. Niezależnie od wchodzącej w życie w lipcu 2016 roku zmiany ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, która implementuje Dyrektywę w sprawie środków mających na celu

zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej, Prezes UKE już w 2012 r. zainicjował ścisłą współpracę z Urzędem Regulacji Energetyki.

- ✓ Zawarcie *Porozumienia o współpracy UKE-URE* – rozpoznanie barier inwestycyjnych w obszarze rynku telekomunikacyjnego i rynku energetycznego.
- ✓ Przygotowanie *Zbioru dobrych praktyk w zakresie współpracy sektorów telekomunikacyjnego oraz energetycznego*.

PODEJŚCIE REGULACYJNE UWZGLĘDNIAJĄCE ZMIANY TECHNOLOGICZNE NA RYNKU USŁUG STACJONARNYCH

Przez cały okres pięciu lat obserwowana jest tendencja spadkowa jeśli chodzi o tradycyjne analogowe usługi głosowe. Z roku na rok rośnie liczba użytkowników telefonii IP. W 2015 r. 0,99 mln osób korzystało z usług VoIP świadczonych przez operatorów we własnej sieci. Z kolei operatorzy świadczący usługę telefonii internetowej za pośrednictwem sieci innego operatora zgromadzili 0,54 mln abonentów.

Tak jak w 2012 roku można było ocenić ten trend jako wynikający z preferencji konsumentów dla usług bardziej zaawansowanych, o lepszej jakości, w ciągu ostatnich czterech lat potwierdzony został jako jeden z najważniejszych kierunków zmian technologicznych w sieciach telekomunikacyjnych.

Oparcie technologii usług w całości o protokół IP (migracja do All IP) jest zmianą, której skutki mogą być porównywane do wprowadzenia technik cyfrowych w latach 90-tych – dając nieporównanie większą elastyczność sieci, ograniczając jej koszty zwłaszcza przy dopasowaniu do rosnącej liczby użytkowników sieci i liczby przesyłanych danych oraz zwiększając możliwość wdrażania nowych usług.

Operatorzy, jako jedno z głównych zadań, zapisali migrację do All IP w założeniach swoich strategii na okres do 2020 roku. Z uwagi, iż migracja do All IP nie jest tylko procesem technicznym po stronie przedsiębiorców, a złożonym przedsięwzięciem dotyczącym zarówno obszary rynku hurtowego, detalicznego oraz powodującym konieczność rewizji decyzji regulacyjnych, wymagało to ujęcia w polityce działań regulatora na podobnym poziomie jak wdrożenie DVB-T, DAB+ czy LTE.

Prezes UKE zainicjował regularną pracę zespołów roboczych, współpracując z operatorami w przygotowaniu szczegółowych planów migracji z perspektywą zakończenia niezbędnych procesów organizacyjnych w Polsce w ciągu maksymalnie 8 lat.

RYNEK USŁUG RUCHOMYCH – DZIAŁANIA REGULACYJNE I OBECNY STAN RYNKU. ZWIĘKSZENIE KONKURENCYJNOŚCI

Rynek usług ruchomych w Polsce jest jednym z najbardziej konkurencyjnych rynków europejskich. Znajduje to odbicie w trzech podstawowych cechach tego rynku:

- ✓ wysokiej penetracji usług, która wzrosła ze 131,60% w 2011 roku do 147,20%⁴ na koniec 2015 roku (przy czym dane za 2015 roku zostały skorygowane przez operatorów po odliczeniu nieaktywnych kart SIM),
- ✓ jednych z najniższych kosztów korzystania z usług mobilnych,
- ✓ wysokiej penetracji usług internetu mobilnego oraz pakietów nielimitowanych, które odpowiednio w okresie ostatnich czterech lat wzrosły z 8,67% w 2011 roku do 17,10%⁵ na koniec 2015 roku, plasując rynek polski ponad średnią europejską.

REGULACJA MTR (MOBILE TERMINATION RATE)

Jednym z głównych czynników mających wpływ na rozwój konkurencyjności tego rynku były decyzje regulacyjne dotyczące MTR (Mobile Termination Rate). Na początku 2012 r. stawka za zakańczanie połączeń (*Mobile Termination Rate* – MTR) wynosiła 15,2 gr/min (u trzech największych operatorów) i była asymetryczna w stosunku do czwartego operatora, u którego wynosiła 24,78 gr/min. Decyzje Prezesa UKE z grudnia 2012 r. wprowadziły nowe, znacząco niższe stawki za zakańczanie połączeń w sieciach ruchomych, ustalone na jednolitym poziomie dla wszystkich operatorów sieci telefonii komórkowej. W zależności od operatora sieci telefonii komórkowej, docelowa obniżka stawek MTR w rozliczeniach hurtowych wyniosła od 65% do 85%. Nowa regulacja MTR spowodowała znaczące spadki cen detalicznych oraz bezpośrednio wpłynęła na upowszechnienie ofert typu „no limit”, będących w chwili obecnej standardem rynkowym. Na uwagę zasługuje również fakt, iż obniżki stawek, dzięki mediacjom regulatora, co do zasady zostały wprowadzone przez operatorów do umów międzyoperatorskich dobrowolnie w formie aneksów i porozumień, a nie, jak przy wcześniejszych redukcjach wysokości MTR, w formie decyzji Prezesa UKE zmieniających umowy międzyoperatorskie. Dzięki takiemu rozwiązaniu operatorzy uniknęli wieloletnich spraw sądowych, które w przyszłości mogłyby skutkować wzajemnymi roszczeniami a w dalszej kolejności nawet roszczeniami w stosunku do Skarbu Państwa.

Operator	od 1 lipca 2011 do 31 grudnia 2011	od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	od 1 lipca 2012 do 31 grudnia 2012	od 1 stycznia 2013 do 30 czerwca 2013	od 1 lipca 2013
PTC (T-Mobile) PTK Centertel (Orange) Polkomtel (Plus)		15,20 gr	12,23 gr	8,26 gr	4,29 gr
P4 (Play)	27,21 gr	24,78 gr	17,98 gr		
CenterNet Mobyland	28,00 gr	18,00 gr	14,00 gr		
Aero2	41,06 gr	35,00 gr	30,00 gr		
Sferia	28,00 gr	18,00 gr	14,00 gr		

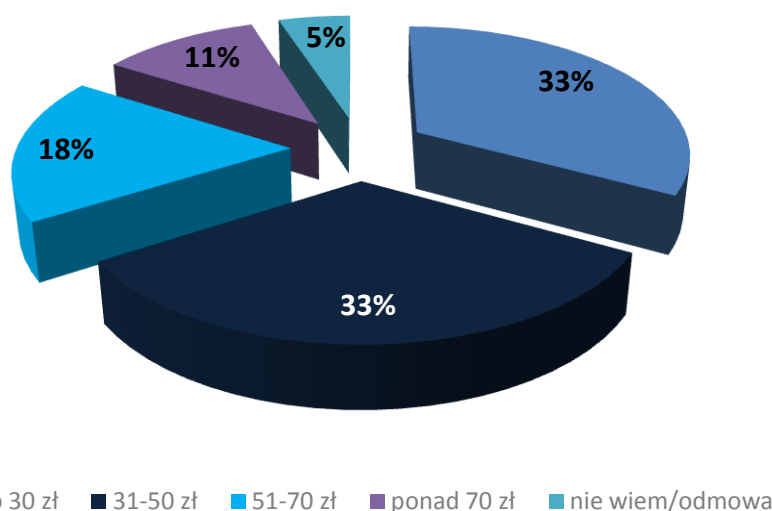
⁴ Wg danych z formularzy raportowych F08.

⁵ Wg raportów COCOM.

DOSTĘPNOŚĆ CENOWA USŁUG W SIECIACH RUCHOMYCH

Zgodnie z corocznym badaniem konsumenckim⁶ przeprowadzonym na zlecenie UKE, średnie wydatki na telefon komórkowy w 2015 r. wyniosły 49 zł. W roku 2011 zgodnie z analogicznym badaniem konsumenckim średnie wydatki wyniosły 69 zł. **Jest to spadek wydatków konsumentów aż o 29%.** Istotniejsze jednak od wskaźnika procentowego jest zakres usług, które konsument otrzymywał w roku 2011, a otrzymuje dzisiaj. Rok 2011 to już pierwsze pakiety ale limitowane, to prędkość transmisji przede wszystkim na poziomie 2G/3G. Dziś to pakiety nielimitowane, a standardem transmisji jest 4G. W 2015r., co trzeci badany płacił nie więcej niż 30 zł miesięcznie za korzystanie z telefonu komórkowego lub 31-50 zł.

W 2015 roku średnio na telefon komórkowy wydawano 49 zł, w 2011 było to 69 zł i konsument znacznie mniej za te pieniądze otrzymywał. Jest to spadek wydatków konsumentów aż o 29% przy zwiększeniu oferty

Przeciętna miesięczna wysokość wydatków za korzystanie z telefonu komórkowego w 2015 r. (źródło UKE)

ZARZĄDZANIE CZĘSTOTLIWOŚCIAMI – WIĘCEJ CZĘSTOTLIWOŚCI DLA RYNKU

Kluczowym dla dalszego rozwoju całego rynku komunikacji ruchomej jest zwiększanie dostępności pasm częstotliwości na potrzeby komunikacji elektronicznej.

⁶ Rynek usług telekomunikacyjnych w Polsce w 2015 roku, Raport z badania klientów indywidualnych, Sopot 2015

PRZETARG NA PASMO 1800 MHz DLA MOBILNYCH USŁUG SZYBKIEGO INTERNETU

13 lutego 2013 r. Prezes UKE rozstrzygnął przetarg na rezerwację częstotliwości z pasma 1800 MHz dla świadczenia mobilnych usług szybkiego Internetu. Wydane zostały trzy decyzje o rezerwacji częstotliwości dla P4 sp. z o.o. oraz dwie decyzje dla T-Mobile Polska S.A. Częstotliwości te posłużyły do zwiększenia dostępności usług szerokopasmowych nie tylko na terenie aglomeracji miejskich, ale także na obszarach wiejskich i miejsko-wiejskich. W efekcie zobowiązań inwestycyjnych nałożonych na operatorów przez Prezesa UKE zostało wybudowanych/zmodernizowanych prawie 10 tysięcy stacji w 1800 MHz. Obecna (na dzień 30.06.2016 r.) liczba pozwoleń przedstawia się w sposób następujący:

Operator	Liczba pozwoleń LTE1800
P4 sp. z o.o.	5190
T-Mobile Polska SA	4624

Źródło: UKE

Po rozstrzygnięciu tego przetargu zmianie uległ stan rozdysponowania częstotliwości, który dotychczas zagrażał rozwojowi konkurencji w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych, w szczególności transferu danych, oraz w zakresie zapewnienia użytkownikom dostępu do różnorodnych pod względem ceny i jakości usług telekomunikacyjnych.

Do czasu wydania tych decyzji, rezerwacjami częstotliwości z pasma 1800 MHz dysponowało pięć podmiotów, tj. Polkomtel sp. z o.o., Centernet SA (obecnie Aero2 sp. z o.o.), Mobyland sp. z o.o. (obecnie Aero2 sp. z o.o.), T-Mobile Polska SA i Orange Polska SA. Jednocześnie trzy z wymienionych podmiotów (tj. Polkomtel, Centernet, Mobyland) **należały do jednej grupy kapitałowej i posiadały 60,33%** zasobów częstotliwości z pasma 1800 MHz. Po wydaniu decyzji rezerwacyjnych w paśmie 1800 MHz stan posiadania częstotliwości zrównoważył się, a podmioty z jednej grupy kapitałowej (tj. Polkomtel i Aero2) posiadają łącznie 39,78% zasobów częstotliwości z pasma 1800 MHz.

UPORZĄDKOWANIE CZĘSTOTLIWOŚCI NIEZHARMONIZOWANYCH 800 MHz

Niezbędne było także uporządkowanie spraw związanych z przyznaniem Sferii częstotliwości niezharmonizowanych, powodujących zakłócenia w systemie bezpieczeństwa na kolei (R-GSM) (decyzja z 2005 r.) i w służbie ruchomej (decyzja z 2009 r.) – decyzją z grudnia 2013 r. dokonano zmiany tych częstotliwości na inne swoimi właściwościami najbardziej zbliżone do tych, którymi dysponowała spółka, z tzw. dywidendy cyfrowej (5 MHz z zakresu 800 MHz) jedynie na **4 lata** (z terminem rozpoczęcia wykorzystywania od 1 stycznia 2015r. do grudnia 2018r.). Takie podejście pozwoliło na zniwelowanie wielu problemów, m.in.: brak koordynacji zagranicznej, konflikt z systemem R-GSM, kolizyjność z częstotliwościami udostępnionymi w aukcji, systemy PMSE.

PROLONGATY REZERWACJI 900 MHz, 1800 MHz

Trzej operatorzy otrzymali prolongaty rezerwacji częstotliwości na kolejny okres 15 lat w celu ciągłego świadczenia dotychczas oferowanych usług abonentom z wykorzystaniem częstotliwości objętych decyzjami dla:

- ✓ Orange Polska S.A. w paśmie 900 MHz (27 czerwca 2014 r.),
- ✓ T-Mobile Polska S.A. w paśmie 1800 MHz (9 lipca 2014 r.),
- ✓ Polkomtel sp. z o.o. w paśmie 1800 MHz (8 września 2014 r.).
- ✓

AUKCJA CZĘSTOTLIWOŚCI Z ZAKRESU 800 MHz I 2,6 MHz

Największym przedsięwzięciem tego okresu było rozdysponowanie częstotliwości zakresu 800 MHz i 2,6 GHz w drodze pierwszego w Polsce procesu aukcyjnego. Tryb aukcyjny jest jednym z najbardziej konkurencyjnych trybów sprzedaży częstotliwości. Pozwala na rynkową wycenę dobra rzadkiego. Został zastosowany w miejsce dotychczas stosowanego trybu przetargowego z uwagi na stan konkurencji na rynku mobilnym, który nie wymagał od regulatora oceny kryterium konkurencyjności w ramach kryterium przetargowego.

Częstotliwości, zwłaszcza z zakresu 800 MHz, mają kluczowe znaczenie dla budowy zasięgu sieci na terenach pozamiejskich, a ich udostępnienie wiąże się również z zobowiązaniami inwestycyjnymi, związanymi z budową zasięgu usług mobilnej transmisji danych.

Ostatecznie⁷, rezerwacje częstotliwości zostały dokonane w następujący sposób:

Rezerwacja częstotliwości	Pasma	Zakres częstotliwości	Blok	Podmiot
A	800 Mhz	791-796 MHz 832-837 MHz	A5	Orange Polska SA
B		796-801 MHz 837-842 MHz	A4	Orange Polska SA
C		801-806 MHz 842-847 MHz	A2	P4 sp. z o.o.
D		806-811 MHz 847-852 MHz	A3	T-Mobile SA
E		811-816 MHz 852-857 MHz	A1	T-Mobile SA

⁷ <https://www.uke.gov.pl/szybki-mobilny-internet-dla-kazdego-jest-decyzja-prezesa-uke-20058#>

Należy również pamiętać, że podmioty, na rzecz których dokonano rezerwacji częstotliwości, są zobowiązane do realizacji zobowiązań inwestycyjnych w paśmie 800 MHz, polegających na dokonaniu inwestycji w sieć telekomunikacyjną, obejmującą zasięgiem sieci ok. 80 proc. powierzchni Polski. Na 2479 gmin w Polsce, Prezes UKE zobowiązał operatorów do inwestycji w 2293 gminach, w których nie były dostępne usługi transmisji danych w ogóle lub dostępne były z prędkością niższą niż 10 Mbit/s.

rodzaj pokrycia	liczba gmin	termin realizacji zobowiązań	co wskazano w decyzji
„białe plamy”	1149	24 miesiące	gminy i punkty testowe
gminy do 30 tys. (bez „białych plam”)	1053	36 miesięcy	gminy
gminy 30-50 tys. (bez „białych plam”)	91	48 miesięcy	gminy
RAZEM	2293		
CAŁA POLSKA	2479		

Według stanu na dzień 11.07.2016 r. przedsiębiorcy telekomunikacyjni posiadają uprawnienia do używania ponad 4000 urządzeń wykorzystujących częstotliwości z pasma 800 MHz. Podkreślenia wymaga fakt, że inwestycje o tak ogromnej skali powstały w okresie zaledwie 5 miesięcy od dokonania rezerwacji częstotliwości.

Lp.	Operator	Liczba urządzeń
1	Orange Polska SA	963
2	T-Mobile Polska SA	743
3	P4 sp. z o.o.	2308
Operatorzy łącznie		4014

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA CZĘSTOTLIWOŚCIAMI I WYZWANIA NA PRZYSZŁOŚĆ

W wyniku przeprowadzonych w latach 2012-2016 przydziałów pasma, operatorzy sieci ruchomych zyskali możliwość dalszej rozbudowy swojej infrastruktury, niezbędnej aby sprostać rosnącej liczbie użytkowników jak również rosnącemu jeszcze szybciej zapotrzebowaniu na szybkości transmisji i liczby przesyłanych danych.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Udostępnione częstotliwości na potrzeby budowy sieci ruchomych [MHz]	18	19,2	60	52	0	190

Jednocześnie, procesy te zasiliły Skarb Państwa w okresie 2012-2016 łączną kwotą prawie **13 miliardów złotych** (12 949 394 390,30 zł).

Kolejne lata postawią polski rynek przed wyzwaniem nowych technologii – internetu rzeczy (IoT) i związanych z jego rozwojem zmian technologicznych w kierunku sieci 5G.

Przed regulatorem i rynkiem pozostaje również wyzwanie przygotowania i przeprowadzenia strategii uwolnienia częstotliwości z tzw. drugiej dywidendy 700 MHz, harmonizacji z krajami ościennymi i udostępnienia ich na potrzeby komunikacji elektronicznej zgodnie z decyzjami podjętymi na światowej konferencji WRC 2015.

DZIAŁANIA NA RZECZ KONSUMENTÓW

Wraz z rozwojem konkurencyjności rynku, stopnia skomplikowania usług oraz zasad ich świadczenia, a także dzięki stworzeniu przez Prezesa UKE nowych przyjaznych konsumentowi narzędzi komunikacji z urzędem, w latach 2012-2016 wzrosła liczba spraw konsumenckich, którymi zajmował się Urząd.

Prezes UKE stał się niekwestionowanym autorytetem dla użytkowników końcowych w zakresie wszystkich spraw konsumenckich związanych z rynkiem telekomunikacyjnym, co znalazło odbicie w liczbach.

INTERWENCJE DOTYCZĄCE FUNKCJONOWANIA RYNKU USŁUG TELEKOMUNIKACYJNYCH

W latach 2012-czerwiec 2016 Prezes UKE rozpatrzył blisko **28 tys.** wniosków o interwencje w sprawach dotyczących usług telekomunikacyjnych. Jednocześnie w latach 2012-2016 spadła liczba interwencji i mediacji zgłaszanych i rozpatrywanych przez Prezesa UKE w stosunku do ich liczby z roku 2011. Świadczy to o tym, iż przy ogromnym rozwoju rynku usług telekomunikacyjnych, m.in. dzięki działaniom podejmowanym przez Prezesa UKE w zakresie ochrony konsumentów, prac nad jakością usług telekomunikacyjnych w ramach Memorandum do spraw jakości sieci – dbałość o użytkowników końcowych w omawianym okresie wzrosła. Spadek liczby wniosków o interwencje oraz wzrost tych zakończonych pozytywnie, przy coraz większej popularyzacji tego trybu świadczy o skuteczności narzędzia w stosunku do przedsiębiorców telekomunikacyjnych. W latach 2012-czerwiec 2016 Urząd „odzyskał” na rzecz konsumentów ponad 6 mln 700 tysięcy zł.

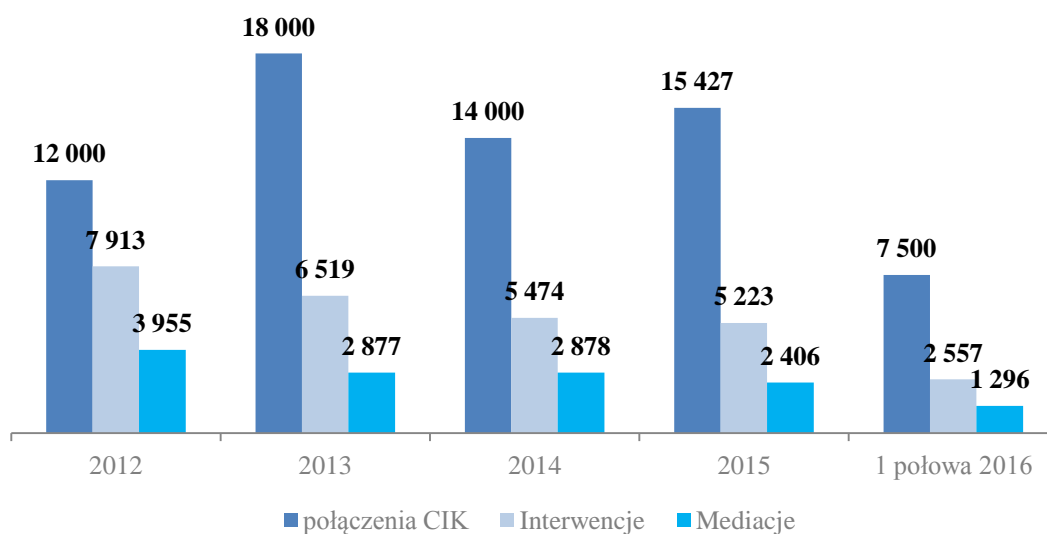
W latach 2012-2016 Urząd „odzyskał” na rzecz konsumentów ponad 6 mln zł.

	2012	2013	2014	2015	1/2 2016
liczba wniosków zakończonych pozytywnie	7913	6519	5474	5223	2557
	67%	64,53%	70,46%	78%	81,64%

Rok 2016 – pierwsze półrocze

W okresie 2012 – czerwiec 2016 pracownicy Centrum Informacji Konsumentkiej UKE odebrali **ok. 67** tys. połączeń telefonicznych. Ponadto udzielali porad na indywidualne, wpływające do Urzędu pisemne i elektroniczne zapytania od konsumentów, w sprawach dotyczących funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych, obowiązujących przepisów prawa oraz innych zagadnień i problemów, z którymi na co dzień stykają się konsumenci przy okazji korzystania z telefonii stacjonarnej, komórkowej i Internetu. W tym okresie pracownicy udzielili ponad 9800 porad.

Liczba połączeń CIK, interwencji i mediacji w UKE, w latach 2012- 06.2016

Źródło: UKE

DZIAŁANIA INFORMACYJNE, KONTROLNE I WSPÓŁPRACA Z UOKIK

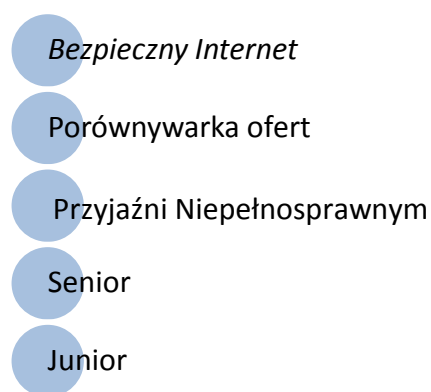
Prezes UKE zintensyfikował działania komunikacyjne, edukacyjne i informacyjne dla konsumentów w celu lepszej i skuteczniejszej ochrony praw konsumentów na rynku usług telekomunikacyjnych.

Prezes UKE prowadził intensywną kampanię edukacyjno-informacyjną „**Ufaj, ale sprawdzaj**”, która skierowana była do osób starszych 50+. W jej ramach organizowane były bezpośrednie spotkania

z abonentami w całej Polsce, w celu przestrzegania ich przed zawieraniem umów z nieuczciwymi reprezentantami firm telekomunikacyjnych oraz wskazując sposoby uchronienia się.

W 2016 r. Prezes UKE rozpoczął nową kampanię edukacyjno-informacyjną skierowaną tym razem do najmłodszych uczestników rynku telekomunikacyjnego pod nazwą „**Mój smartfon, mój mały świat – klikam z głową**”. Kampania adresowana jest do uczniów szkół podstawowych, jej celem jest przybliżenie dzieciom, jak poruszać się w tym barwnym świecie Internetu, nie narażając siebie i rodziców na przykre konsekwencje, zarówno finansowe, jak i przede wszystkim własnego bezpieczeństwa.

Wprowadzony został między innymi Program certyfikacji usług telekomunikacyjnych w celu wspierania równoprawnej i skutecznej konkurencji w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych oraz zapewnienia użytkownikom maksymalnie najlepszej ochrony przed nadużyciami.

3 maja br. podczas odbywającego się w Genewie Forum Światowego Szczytu Społeczeństwa Informacyjnego 2016 Prezes UKE odebrała nagrodę WSIS Prize przyznaną projektom wyróżnionym przez społeczność międzynarodową w ramach poszczególnych linii działania WSIS. Polskim projektem, który uzyskał ogólnoświatowe uznanie w głosowaniu trwającym od 6 lutego do 10 marca br. okazał się Program Certyfikacji Prezesa UKE.

W kwestiach ochrony konsumentów Prezes UKE współpracuje na bieżąco z UOKiK, Rzecznikami Konsumentów, Rzecznikiem Praw Obywatelskich i GIODO. Odpowiadając na potrzeby zgłaszane przez zainteresowane podmioty uczestniczące i mające swój udział w ogólnym systemie poradnictwa konsumenckiego, w latach 2013-2016 Prezes UKE organizował spotkania z Powiatowymi i Miejskimi Rzecznikami Konsumentów, których celem było przede wszystkim przeprowadzenie szkoleń z zakresu przepisów ustawy Prawo telekomunikacyjne i ustawy o prawach konsumenta.

Centrum Informacji Konsumenckiej od 2016 roku umożliwia kontakt osobom głuchoniemym.

Najistotniejsze informacje z zakresu ochrony praw konsumenta, usług telekomunikacyjnych oraz praw i obowiązków przedsiębiorców telekomunikacyjnych zostały opublikowane **w poradnikach, broszurach informacyjnych i ulotkach** oraz zamieszczone na dedykowanej dla konsumentów stronie internetowej Centrum Informacji Konsumenckiej UKE www.cik.uke.gov.pl, gdzie publikowane są

m.in. porady, w jaki sposób dochodzić swoich praw, filmy edukacyjne oraz wzory przydatnych dokumentów.

Poradniki, które są dostępne na stronie internetowej UKE to m.in.:

- ✓ Poradnik dla użytkowników publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.
- ✓ Poradnik dla konsumentów – usługi telekomunikacyjne.
- ✓ Poradnik na temat niezgodnych z prawem sposobów wykorzystania usług telekomunikacyjnych oraz możliwości ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych podczas korzystania z publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.
- ✓ Poradnik dla konsumentów „10 zasad ochrony danych osobowych w usługach telekomunikacyjnych”.
- ✓ Poradnik – Przeniesienie usługi stacjonarnej do nowej lokalizacji.
- ✓ Poradnik – Kosztowny SMS.
- ✓ Poradnik – Mobilny i stacjonarny dostęp do usług telekomunikacyjnych - Zasięg.
- ✓ Poradnik bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji elektronicznej w cyberprzestrzeni.
- ✓ Poradnik dotyczący ochrony najmłodszych przed pornografią dostępną za pośrednictwem usług Premium Rate.

W maju 2016 r. **CIK został dostosowany do obsługi osób głuchoniemych** i jest dostępny w wersji z polskim językiem migowym.

Od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2016 r. wydano 165 decyzji wyrażających zgodę na świadczenie przez jst usług bezpłatnego dostępu do Internetu.

MEMORANDUM W SPRAWIE WSPÓŁPRACY NA RZECZ PODNOSZENIA JAKOŚCI USŁUG

W związku z rosnącą dostępnością usług telekomunikacyjnych, ich niskimi cenami, czynnikiem coraz częściej wpływającym na decyzje konsumenta o wyborze dostawcy usług jest jakość. Aby klient usług mógł w praktyce ocenić jakość świadczonych usług telekomunikacyjnych potrzebne są profesjonalne, zunifikowane metody i wskaźniki oceny jakości usług.

Temat istotności zagadnienia jakości usług został zaadresowany przez regulatora rynku po raz pierwszy w 2012 r. W związku z wagą, a zarazem złożonością tego zagadnienia, Prezes UKE zaproponował przedsiębiorcom telekomunikacyjnym oraz środowiskom naukowym wspólne prace nad określeniem wskaźników jakości i stosowaniem ich w praktyce przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a także metod ich pomiarów, które realizowane były w ramach Memorandum

na rzecz poprawy jakości usług telekomunikacyjnych⁸. Kryteria przystępności dla przeciętnego konsumenta oraz przydatności przy wyborze dostawcy usług stanowiły podstawę konstrukcji definicji wskaźników, wyboru ich liczby oraz rodzaju.

Wymagania w tym zakresie tj. metody dokonywania obiektywnych pomiarów jakości usług, a także ustalenie zasad publikowania wyników pomiarów określił Raport końcowy z prac nad określeniem wskaźników jakości⁹. Pierwsze informacje o jakości usług świadczonych przez dostawców usług świadczonych w sieciach stacjonarnych i ruchomych zostały dostarczone przez dostawców i zestawione w serwisie internetowym UKE w drugim półroczu 2014 roku. Zawarte przez Prezesa UKE Memorandum stało się dla Ministra Cyfryzacji przesłanką i podstawą do wystąpienia do Komisji Europejskiej z informacją o tym, iż w Polsce istnieją mechanizmy koregulacji, gwarantujące należyte mechanizmy ochrony użytkownika końcowego, a co za tym idzie możliwe jest, aby mechanizmy Rozporządzenia TSM rozpoczęły swoje działanie w Polsce od stycznia 2017r.

Z jakością usług nierozzerwanie związane jest Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego internetu oraz zmieniającego dyrektywę w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (zwane dalej Rozporządzeniem lub TSM). W związku z przygotowaniem do wdrożenia Rozporządzenia Prezes UKE przygotował dokument „Polityka Prezesa UKE w zakresie monitoringu i nadzoru realizacji przepisów Rozporządzenia w sprawie otwartego Internetu”, który ma być bazą ułatwiającą dalsze działania związane z implementacją Rozporządzenia. Wyprzedzające przygotowanie tego dokumentu ułatwi rynkowi wejście w rygory rozporządzenia i wytycznych BEREC. W dokumencie tym regulator określił działania wymagane w zakresie:

- ✓ monitorowania stosowanych praktyk zarządzania ruchem, m.in. ocenę czy stosowane techniki zarządzania ruchem są dozwolone,
- ✓ oceny tego, czy usługa może być świadczona jako usługa specjalistyczna,
- ✓ przejrzystości umów i praktyk komercyjnych,
- ✓ monitorowania poziomu świadczenia usług, w ramach stosowania takiego mechanizmu, Prezes UKE docelowo udostępni klientowi/konsumentowi aplikacje narzędzia pomiarowo kontrolnego będącego własnością Prezesa UKE, w celu dokonywania pomiarów QoS dla uznawania wykonania umowy za należyte bądź nienależyte oraz (w tym ostatnim przypadku) uruchomienia odpowiednich środków ochrony prawnej przysługujących konsumentowi zgodnie z prawem krajowym w celu dochodzenia tych praw, o którym więcej poniżej.

Równolegle Prezes UKE prowadził własne działania – w IV kwartale 2015 r. Prezes UKE rozpoczął weryfikację wskaźników jakości usług w sieciach mobilnych czterech głównych operatorów

⁸ Memorandum z dnia 26 października 2012 r. w sprawie współpracy na rzecz podnoszenia jakości świadczonych dla użytkowników usług na rynku telekomunikacyjnym.

⁹ <http://www.uke.gov.pl/nie-tylko-cena-przejrzyste-wskazniki-jakosci-uslug-13191>

krajowych¹⁰. Efektem tego było dokonanie po raz pierwszy w historii rynku telekomunikacyjnego w Polsce kompleksowych pomiarów jakości sieci mobilnych operatorów telekomunikacyjnych przez pomiot niezależny od operatorów. Pomiary, które w sposób rzetelny przedstawiły konsumentom informacje o określonych parametrach sieci poszczególnych dostawców usług. Poza informacjami praktycznymi dla użytkowników badanie pokazało wysoki, na tle Europy, poziom jakości usług mobilnych dostępnych w Polsce.

Wyniki badania jakości usług służą wszystkim stronom rynku telekomunikacyjnego: regulatorowi pozwalają na weryfikację prowadzonej polityki regulacyjnej, operatorom pozwalają na identyfikację słabych punktów w swojej sieci i podejmowanie decyzji inwestycyjnych oraz modernizacyjnych. Najważniejszą korzyść uzyskują jednak użytkownicy usług telekomunikacyjnych, którzy otrzymują informacje pozwalające porównać jakość usług dostępnych w sieciach różnych operatorów i dokonać w tym zakresie świadomego wyboru. Użytkownicy usług korzystają również na fakcie, że dostępność danych o jakości usług w sieciach różnych operatorów pobudza konkurencję między nimi i prowadzi do dalszego rozwoju sieci i usług.

Badania jakości sieci będą kontynuowane. W roku 2016 Prezes UKE zdecydował o potrzebie weryfikacji poziomu jakości sieci na szlakach kolejowych. Badanie takie zostało zamówione, a umowa na jego wykonanie powinna zostać podpisana do końca lipca 2016 r.

W ramach projektu SIPS¹¹ powstało Narzędzie Kontrolno-Pomiarowe (NPK), które jest wykorzystywane do pomiarów parametrów sieci wybudowanych z funduszy unijnych.

Jednym z elementów NPK jest aplikacja pomiarowa przygotowana na platformy stacjonarne i mobilne, pracujące pod kontrolą różnych systemów operacyjnych. Przy pomocy aplikacji użytkownicy usługi dostępu do Internetu świadczonej w nowobudowanych sieciach szerokopasmowych uzyskują możliwość pomiaru parametrów jakościowych usługi takich jak prędkość transmisji danych czy opóźnienie pakietów. Infrastruktura Narzędzia stanie się w przyszłości podstawą budowy ogólnodostępnej platformy umożliwiającej pomiar jakości usługi dostępu do Internetu wszystkim użytkownikom oraz sprawdzanie wyników pomiarów wykonanych przez innych użytkowników, stanowiąc bazę wiedzy o jakości usług świadczonych przez różnych dostawców w różnych lokalizacjach, a także zgodnie z Rozporządzeniem UE - podstawę do reklamacji usług.

KONTROLA RYNKU URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH I ELEKTRONICZNYCH

Od stycznia 2012 r. Prezes UKE stopniowo wzmacniał ochronę konsumentów rynku urządzeń elektrycznych i elektronicznych. Ze względu na bardzo wysoką ocenę skuteczności działań zespołów

¹⁰ <http://www.uke.gov.pl/zawiadomienie-o-wyborze-najkorzystniejszej-oferty-sprawa-numer-bakwzp231372015-17131>

¹¹ SIPS - System Informacyjny o infrastrukturze szerokopasmowej i portal Polska Szerokopasmowa

kontrolnych UKE oraz zaangażowanie w działania prowadzone w ramach Krajowego Programu Nadzoru Rynku, Prezes UKE otrzymuje regularnie nowe zadania z tego obszaru:

- ✓ kontrole zużycia energii przez urządzenia gospodarstwa domowego, RTV oraz zasilacze i ładowarki (od stycznia 2012 r.),
- ✓ kontrola efektywności energetycznej telewizorów, a następnie funkcji organu kontrolującego realizację programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych - programu ENERGY STAR (od lutego 2013 r.),
- ✓ kontrole zużycia energii przez komputery i serwery (od lutego 2016 r.).

KAMPANIE PROKONSUMENCKIE

Na przestrzeni ostatnich lat Prezes UKE przeprowadził szereg prokonsumenckich kampanii, weryfikując prawidłowość spełniania wymagań przez najbardziej powszechne na rynku urządzenia. Wyniki prowadzonych kampanii były powszechnie udostępniane konsumentom, także przy pomocy mediów, spełniając w ten sposób swoją dydaktyczną funkcję i uświadamiając konsumentów co do ich praw i bezpieczeństwa wyrobów.

dekodery do odbioru cyfrowej telewizji naziemnej, tablety

Procedurze kontrolnej poddano 104 wytypowane losowo modele. Jedynie w stosunku do 45% skontrolowanych urządzeń nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

bezpieczeństwo używania telefonów komórkowych

W trosce o zdrowie konsumentów, w okresie od stycznia do marca 2015 r. przeprowadzono badania telefonów komórkowych w aspekcie pochłaniania przez ludzkie ciało energii elektromagnetycznej podczas rozmów telefonicznych (badanie współczynnika SAR). Badania objęły pobrane ze sklepów (znajdujące się obecnie w ofercie) próbki 11 modeli telefonów komórkowych, które ze względu na swoją budowę i dostępne funkcje mogą być w szczególności wykorzystywane przez seniorów i dzieci, a więc użytkowników najbardziej podatnych na ewentualne niekorzystne skutki promieniowania elektromagnetycznego. Wszystkie badane modele telefonów spełniały normy.

smartfony i tablety

Ze względu na dalszy wzrost sprzedaży urządzeń mobilnych, takich jak telefony i tablety, pod koniec 2015 r. przeprowadzono ponownie kampanię kontrolną poświęconą wyłącznie tabletom i smartfonom. Celem kampanii była weryfikacja spełniania przez te urządzenia wymagań (zarówno formalnych, jak i technicznych) określonych w dyrektywach europejskich, ze szczególnym uwzględnieniem spełniania wymagań w zakresie bezpieczeństwa ich użytkowników.

W okresie kadencji Prezesa UKE zespoły kontrolne – oprócz prowadzenia kierunkowych kampanii pomiarowych – dokonywały stałego monitoringu rynku wyrobów, chroniąc w ten sposób wszystkich konsumentów. Od stycznia 2012 r. kontroli poddano **6500 modeli** wyrobów, dzięki czemu udało się zapobiec sprzedaży niemalże 2300 modeli wyrobów niespełniających wymagań. Wśród tych

wyrobów, znalazło się blisko 400, które mogły spowodować bezpośrednio niebezpieczeństwo dla zdrowia użytkownika lub środowiska elektromagnetycznego.

ROZBUDOWA PLI CBD I GOSPODARKA NUMERACJĄ

Jedną z funkcjonalności zarządzanego przez Prezesa UKE systemu Platformy Lokalizacyjno-Informacyjnej z Centralną Bazą Danych (PLI CBD) jest gromadzenie przekazanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych danych i informacji lokalizacyjnych o abonentach wykonujących połączenia na numery alarmowe i udostępnianiu tych danych i informacji służbom odpowiedzialnym za przyjmowanie wywołań alarmowych. System PLI CBD w tym zakresie działa od czerwca 2011 r.

W 2012 r. podłączono bezpośrednio do systemu PLI CBD służby (Policję, Państwową Straż Pożarną, Pogotowie Ratunkowe, Straż Miejską) z siedmiu miast zaangażowanych w przygotowania do Mistrzostw Europy w piłce nożnej – służby pozyskały dodatkowe, dedykowane łącza zapewniające ciągłość korzystania z funkcjonalności lokalizacyjnej systemu PLI CBD na wypadek awarii rozwiązania opartego o centra powiadamiania ratunkowego.

W 2012 r. rozpoczęto przygotowania do rozbudowy systemu PLI CBD. Realizację projektu „Rozbudowa Platformy Lokalizacyjno-Informacyjnej z Centralną Bazą Danych (PLI CBD2)” rozpoczęto na początku 2013 r. Wartość projektu wyniosła 15 mln zł. W ramach realizacji projektu w systemie PLI CBD dodana została nowa funkcjonalność, związana z wymianą informacji pomiędzy dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru (Number Portability). Na rynku istniało spore różnicowanie co do metod realizacji uprawnienia abonenta do zachowania przydzielonego numeru. Rozbudowa PLI CBD – poprzez ujednoczenie procesów przenoszenia numerów i wybudowanie jednego miejsca procesowania wniosków o ich przeniesienie dla wszystkich operatorów – rozwiązała ten problem.

Nowy system wyposażony jest również w powszechnie dostępną wyszukiwarkę pozwalającą na ustalenie, w sieci którego operatora działa konkretny numer telefonu.

Od chwili uruchomienia w systemie PLI CBD funkcjonalności związanej z wymianą informacji pomiędzy dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru w sieciach ruchomych, tj. **od dnia 26 czerwca 2015 r., za pośrednictwem ww. systemu przeniesionych zostało do 30 czerwca 2016 r. 1 502 860 numerów.** W zakresie sieci stacjonarnych taka funkcjonalność w systemie została uruchomiona 2 października 2015 r. i do końca II kwartału 2016 roku przeniesione zostały 426 782 numery.

W zakresie funkcjonalności związanej z lokalizacją osób wzywających pomocy:

- do systemu trafia miesięcznie średnio ponad 4 mln danych i informacji lokalizacyjnych będących skutkiem zainicjowania wywołania alarmowego,
- **miesięcznie notujemy około 2 mln zapytań od służb** ustawowo powołanych do niesienia pomocy o informacje lokalizacyjne (od uruchomienia tej funkcjonalności służby pozyskały już blisko 72 mln informacji lokalizacyjnych o osobach wzywających pomocy).

W ramach gospodarowania zasobami numeracji:

- w 2012 r. wydano 498 decyzji dotyczących gospodarki numeracją,
- w 2013 r. wydano 524 decyzje dotyczące gospodarki numeracją,
- w 2014 r. wydano 490 decyzji dotyczących gospodarki numeracją,
- w 2015 r. wydano 605 decyzji dotyczących gospodarki numeracją,
- w I połowie 2016 r. wydano 256 decyzji dotyczących gospodarki numeracją.

Skuteczna gospodarka zasobami numeracji spowodowała, iż z tytułu wnoszenia opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji Skarb Państwa uzyskał w latach 2012-06.2016 w sumie 405 milionów złotych.

CYFRYZACJA NAZIEMNEJ TELEWIZJI ANALOGOWEJ I RADIO CYFROWE

WYŁĄCZENIE TELEWIZJI ANALOGOWEJ

Przeprowadzenie procesu cyfryzacji naziemnej telewizji analogowej było jednym z najbardziej skomplikowanych, ale też najsprawniej przeprowadzonych w Europie procesów tej skali.

23 lipca 2013 r. nastąpiło symboliczne wyłączenie ostatniego naziemnego nadajnika ogólnopolskiej telewizji analogowej. Jednocześnie zapewniona została regionalizacja programu telewizyjnego.

O skali całego przedsięwzięcia i towarzyszących mu trudnościach świadczą liczby:

- ✓ 108 stacji głównych oraz 137 stacji retransmisyjnych nadających sygnał analogowy zostało zastąpionych przez 195 cyfrowych stacji głównych oraz 127 stacji doświetlających,
- ✓ niemal **47 tys.** pomiarów przeprowadzonych w ponad 8,5 tys. miejscowości przez mobilne zespoły pomiarowe z delegatur UKE,
- ✓ wykonanie tych pomiarów zajęło ponad **10 tys. godzin**, w tym czasie ruchome stacje pomiarowe pokonały w terenie ponad **200 tys. kilometrów**,
- ✓ cały proces przebiegał w ramach siedmiu etapów i realizowany był w warunkach jednoczesnego nadawania analogowego i cyfrowego,
- ✓ infolinia cyfryzacyjna MAiC, delegatury UKE oraz urzędy wojewódzkie na każdym etapie odbierały tysiące zapytań i zgłoszeń, od osób które poszukiwały wsparcia,
- ✓ niezwykle ważna była także kampania informacyjna, realizowana na wielu poziomach z wykorzystaniem pomocy wielu partnerów – samorządów lokalnych, szkół, uczelni, ochotniczych straży pożarnych, uniwersytetów trzeciego wieku, harcerzy, kościoła, nadawców i mediów – zarówno ogólnopolskich, jaki i lokalnych,
- ✓ w ramach organizowanych pod kierunkiem UKE **Cyfrowych Patroli** kilkuset uczniów z 25 szkół technicznych z całego kraju pomagało osobom, dla których cyfryzacja była trudną zmianą.

Korzyści z cyfryzacji

Dzięki cyfryzacji Polacy uzyskali dostęp do bogatej oferty programowej oraz nowej, wyższej jakości sygnału telewizyjnego i dodatkowych usług.

Naziemna Telewizja Cyfrowa to bogata oferta programowa:

- ✓ dostęp do 8 programów cyfrowych z jednego multipleksu w miejsce dotychczasowego 1 programu analogowego.
- ✓ dostęp do 22 programów cyfrowych, a docelowo 31 w miejsce 7 dostępnych do tej pory programów analogowych.

Przejście na transmisję cyfrową umożliwia wprowadzanie usług dodatkowych, takich jak:

- elektroniczny przewodnik,
- możliwość nagrywania, zatrzymywania i przewijania audycji i programów telewizyjnych;
- usług „video na życzenie”,
- kontrola rodzicielska,
- nadawanie obrazu w wysokiej rozdzielczości oraz różnych formatach (4:3 i 16:9),
- równoległe nadawanie kilku ścieżek dźwiękowych – wybór wersji językowych lub trybu audio,
- napisy ekranowe, audiodeskrypcja oraz napisy w innych wersjach językowych,
- możliwości w zakresie przekazywania komunikatów alarmowych,
- w przyszłości – w połączeniu z kanałem zwrotnym – wśród usług dodatkowych mogą pojawić się również: Internet, e-government, interaktywne programy edukacyjne, usługi bankowe, gry, itp.

ROZDYSPONOWANIE DODATKOWYCH CZĘSTOTLIWOŚCI Z ZAKRESU 174-230 MHz TZW. MULTIPLEKS 8 (MUX8)

W 2015 roku przeprowadzony został konkurs na rozdysponowanie dodatkowych częstotliwości z zakresu 174-230 MHz tzw. multipleks 8 (MUX8) na potrzeby radiodifuzji, tj. rozpowszechniania w sposób cyfrowy programów telewizyjnych w standardzie DVB-T.

Kryteriami brany pod uwagę w konkursie były – zachowanie warunków koncesji, wysokość opłaty zadeklarowanej oraz wiarygodność finansowa.

W skład multipleksu mają wchodzić: 3 programy SD (lub 1 program HD i 1 program SD) TVP oraz 4 programy SD innych nadawców.

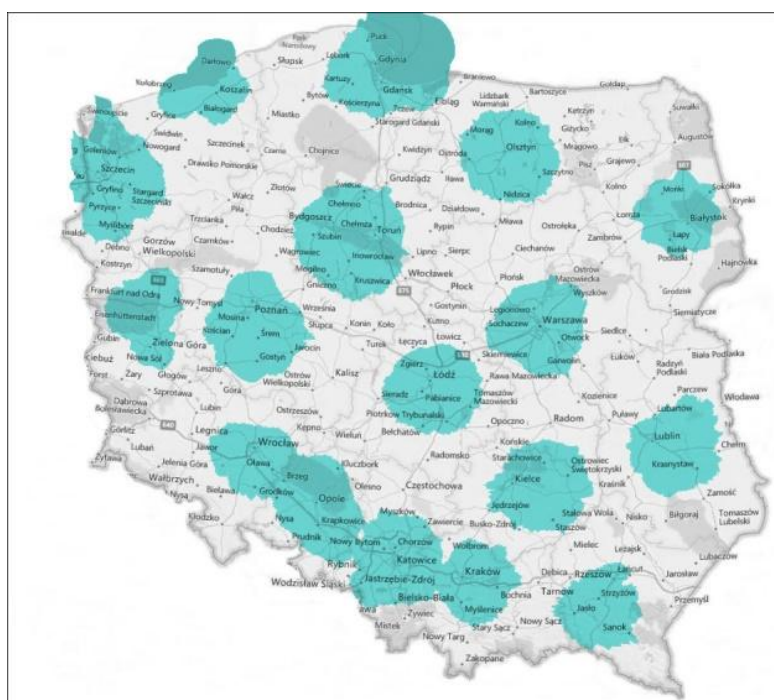
Po uruchomieniu nadawania w MUX 8 (planowanego stopniowo od połowy 2016 roku) całkowita oferta programowa naziemnej telewizji cyfrowej obejmie 31 kanałów.

2011 r. – 3 do 7 programów analogowych na większości terytorium Polski, koniec 2016 r. będzie można oglądać 31 darmowych programów naziemnej telewizji cyfrowej

RADIO CYFROWE

Wydanie rezerwacji częstotliwości dla *Polskiego Radia* na nadawanie programów radiowych drogą cyfrową w systemie T-DAB+¹² pozwoliło na uruchomienie w Warszawie i Katowicach pierwszych stałych emisji programów radiowych w systemie T-DAB+. Obecnie sygnał cyfrowy jest dostępny już w 18 miastach. W kwietniu 2016 roku Polskie Radio uruchomiło kolejne nadajniki DAB+ w ważnych aglomeracjach. Są to: Białystok, Koszalin, Lublin, Olsztyn, Rzeszów, Zielona Góra oraz Toruń i Bydgoszcz. Dzięki temu radio cyfrowe dociera do blisko 54 procent ludności naszego kraju, a do 2020 swoim zasięgiem obejmie całą Polskę.

Mapa aktualnego zasięgu radia cyfrowego

Źródło: UKE

INNE DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA CZĘSTOTLIWOŚCIAMI

Prezes UKE prowadził szereg działań usprawniających współpracę z rynkiem w zakresie gospodarki częstotliwościami.

¹² T-DAB+ (ang. Terrestrial Digital Audio Broadcasting Plus)- Standard pozwalający na realizację emisji cyfrowego dźwięku, ale także usług dodatkowych takich jak przesyłanie napisów, obrazków i pokazów slajdów, przewodnika po programach, czy też aktualizacji informacji o ruchu drogowym dla systemów nawigacji

1. Wprowadzenie maksymalnej mocy multipleksu MPX = 3 dBr do pozwoleń radiowych wydawanych na używanie urządzeń radiowych w służbie radiodifuzyjnej, przeznaczonych do rozpowszechniania programów radiofonicznych.
2. Dokonanie zmian rezerwacji częstotliwości zastępujących konieczność uzyskania pozwolenia radiowego wpisem do rejestru urządzeń. Pozwoliło to ekstremalnie skrócić czas na oczekiwanie na wydanie pozwoleń radiowych, a co za tym idzie szybszy proces inwestycyjny.
3. Przeprowadzenie obsługi Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO2012. Przygotowanie portalu usprawniającego zarządzanie procesem składania wniosków i uzyskiwania pozwoleń radiowych. Stały monitoring wykorzystania częstotliwości i usuwanie zakłóceń.
4. Przygotowanie obsługi składania wniosków i uzyskiwania pozwoleń radiowych oraz monitoringu w związku ze szczytem NATO i Światowymi Dniami Młodzieży.

RYNEK POCZTOWY

W okresie ostatnich 4 lat odnotowaliśmy 32% wzrost wartości rynku pocztowego. O 90% wzrosła liczba placówek pocztowych, za pośrednictwem których konsumenci mogą korzystać z usług pocztowych. Jest to efekt uwolnienia go na konkurencję i stałego monitoringu Prezesa UKE jakości wykonywanej działalności pocztowej przez wszystkich operatorów, ale w głównej mierze operatora wyznaczonego do świadczenia usługi powszechnej. Najbardziej widoczną tendencją na rynku jest zmniejszający się wolumen przesyłek listowych oraz stale rosnący w bardzo szybkim tempie segment przesyłek kurierskich, tylko przez ostatnie dwa lata – od roku 2013 – o prawie 40%.

USTAWA PRAWO POCZTOWE

Kierunek zmian dla rynku pocztowego wyznaczony został przez trzy kolejne dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady. Wytyczne zawarte w dyrektywach Unii Europejskiej (UE) zostały implementowane do polskiego porządku prawnego ustawą Prawo pocztowe.

Nowa ustawa określiła wiele nowych zadań Regulatora rynku w zakresie:

- ✓ dostosowania regulaminów operatorów pocztowych, w tym uzgodnienie i zatwierdzenie regulaminu świadczenia usług powszechnych, do przepisów nowej ustawy Prawo pocztowe,
- ✓ uzgodnienia i zatwierdzenia regulaminów i cenników dostępu do elementów infrastruktury pocztowej operatora wyznaczonego,
- ✓ uzgodnienia i zatwierdzenia instrukcji rachunkowości regulacyjnej oraz opisu kalkulacji kosztów,
- ✓ uzgodnienia i zatwierdzenia instrukcji opisu kalkulacji kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych,
- ✓ wydania decyzji w sprawie wysokości kosztu kapitału zaangażowanego (WACC),
- ✓ weryfikacji zgodności rachunkowości prowadzonej przez operatora wyznaczonego w 2013 i 2014 r. z zatwierdzonymi przez Prezesa UKE instrukcją i opisem,
- ✓ przygotowania dokumentacji konkursowej, przeprowadzenia konkursu oraz wyboru operatora pocztowego obowiązującego do świadczenia usług powszechnych na lata 2016-2025,

- ✓ podjęcia prac zamierzających do wydania decyzji określającej maksymalny poziom cen usług powszechnych uzgodnienia i zatwierdzenia instrukcji w tym opracowanie modelu (price cap),
- ✓ podjęcia badań czasu przebiegu przesyłek pocztowych w oparciu o dane z informatycznego systemu śledzenia przesyłek pocztowych operatora wyznaczonego.

Wymienione wyżej działania Prezesa UKE wpisały się w działania strategiczne organu regulacyjnego, pozwalają bowiem dostosować otoczenie rynkowe do funkcjonowania w warunkach pełnej konkurencji, a także zmierzają do osiągnięcia założonego celu, tj. podniesienia ochrony praw użytkowników usług pocztowych oraz zwiększenia dostępności i jakości usług pocztowych. Wprowadzone regulacje zapewniły wszystkim obywatelom prawo równego dostępu do usług pocztowych na terenie całego kraju. W tym zakresie określone zostały zasady wyznaczania i obowiązki operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych.

LIBERALIZACJA RYNKU POCZTOWEGO

Przeprowadzona w ostatnich latach liberalizacja polskiego rynku pocztowego zapewniła swobodę w podejmowaniu działalności gospodarczej wszystkim przedsiębiorcom zainteresowanym świadczeniem usług pocztowych. Brak ograniczeń w dostępie do rynku zwiększył konkurencję pomiędzy operatorami sprzyjając rozwojowi poszczególnych segmentów rynku pocztowego.

Likwidacja obszaru zastrzeżonego (usług zastrzeżonych dla Poczty Polskiej) spowodowała, że pozostali operatorzy pocztowi mogą konkurować z Poczta Polska w zakresie doręczania przesyłek listowych o wadze do 50 g.

Prezes UKE rozpoczął również dyskusję na temat dostępu do sieci pocztowej poprzez organizację spotkań regulatora z przedstawicielami operatorów pocztowych oraz działających na rynku pocztowym organizacji społecznych i stowarzyszeń.

Dotychczas Poczta Polska udostępniła infrastrukturę pocztową w zakresie skrzynek pocztowych, własnych oddawczych skrzynek pocztowych, systemu kodów pocztowych oraz bazy informacji o zmianie adresu.

WYZNACZENIE OPERATORA USŁUG POWSZECHNYCH

W 2015 roku Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej po przeprowadzeniu postępowania konkursowego wydał decyzję o wyborze Poczty Polskiej na operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych na lata 2016-2025. Konkurs i postępowanie w sprawie wyboru operatora wyznaczonego było pierwszym tego rodzaju wśród krajów UE. Działania Prezesa UKE w tym zakresie wymagały zarówno uwzględnienia wymogów prawa europejskiego, jak też wyznaczenia kryteriów pozwalających na ocenę możliwości wypełnienia zadań w zakresie niezakłóconego świadczenia pocztowej usługi powszechnej dla społeczeństwa.

ANALIZA RYNKU POCZTOWEGO – WOLUMENY I JAKOŚĆ

W 2015 roku w obrocie krajowym i zagranicznym operatorzy pocztowi zrealizowali łącznie 5786,08 mln sztuk usług pocztowych, z czego 3 782,93 mln sztuk stanowiły druki bezadresowe (tj. 65,38%), przełożyło się to na 7742,88 mln zł przychodów, z czego przychody z druków bezadresowych stanowiły zaledwie 131,34 mln zł (tj. 1,70%).

W odniesieniu do 2011 roku wolumen zrealizowanych w roku 2015 usług pocztowych (w ujęciu bez druków bezadresowych) zmniejszył się z 2018,70 mln sztuk do 2003,15 mln sztuk, co oznacza spadek o 0,77%, natomiast wartość uzyskanych w tym zakresie przychodów wzrosła z 5764,50 mln zł do 7611,54 mln zł, co stanowi wzrost o 32,04%. Wynikało to głównie ze znaczącego wzrostu przychodów z segmentu przesyłek kurierskich związanego z rozwojem handlu realizowanego za pośrednictwem Internetu.

Poczta Polska SA w roku 2015 zrealizowała w obrocie krajowym i zagranicznym (bez druków bezadresowych) 1 449,75 mln sztuk usług (72,37% udziału w wolumenie ogółem), co przełożyło się na 4317,54 mln zł przychodu (56,72% udziału w przychodach ogółem). W odniesieniu do roku 2011 wolumen zrealizowanych przez operatora wyznaczonego usług zmniejszył się o 17,52%, a wartość przychodów o 1,73%.

Jako operator wyznaczony Poczta Polska realizuje usługi istotne z punktu widzenia interesu społecznego, definiowane w ustawie pocztowej jako usługi powszechne. Z ich realizacją wiąże się obowiązek operatora do świadczenia tych usług na terytorium całego kraju, w tym na terenach wiejskich w sposób ciągły przy jednoczesnym zachowaniu dostępności i wymaganej jakości oraz uwzględnieniu przystępności cenowej usług.

Na przestrzeni lat 2011-2015 następował systematyczny spadek wolumenu usług powszechnych. Operator wyznaczony w 2015 roku zrealizował w obrocie krajowym i zagranicznym 647,47 mln sztuk usług powszechnych, co przełożyło się na 2663,87 mln zł przychodu. Oznacza to spadek w odniesieniu do roku 2011 odpowiednio o 58,29% oraz o 35,93%.

W odniesieniu do roku 2011 wolumen zrealizowanych przez operatorów alternatywnych usług wzrósł o 112,11%, a wartość przychodów o 140,27%.

Operatorzy alternatywni zrealizowali w roku 2015 ogółem w obrocie krajowym i zagranicznym (bez druków bezadresowych) 553,40 mln sztuk usług (27,63% udziału wolumenie ogółem), co przełożyło się na 3 294,00 mln zł przychodu (43,28% udziału w przychodach ogółem).

Zmiana przepisów od dnia 1 stycznia 2013 r. umożliwiła wyodrębnienie segmentów rynku pocztowego: usług powszechnych, usług wchodzących w zakres usług powszechnych, przesyłek kurierskich oraz innych usług pocztowych. Pozwoliło to na dokonanie porównania wartości sprzedaży zrealizowanej w poszczególnych segmentach rynku w kolejnych latach, jak też na ocenę poziomu zmian w odniesieniu do poszczególnych usług pocztowych. Wprowadzony podział rynku pocztowego ma szczególne znaczenie dla określenia uprawnień oraz obowiązków operatorów pocztowych w zakresie udziału w dopłacie do kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych.

W poszczególnych segmentach rynku pocztowego zarówno liczba świadczonych usług, jak i przychody są zróżnicowane. Najwięcej usług zrealizowano w segmencie usług wchodzących w zakres usług powszechnych (42,06% wszystkich usług), natomiast najwięcej przychodów wygenerował segment przesyłek kurierskich (41,84% przychodów ogółem).

W zakresie poszczególnych rodzajów świadczonych usług systematycznie spada udział przesyłek listowych w ogólnej liczbie usług.

W 2015 roku operatorzy zrealizowali 1467,97 mln sztuk przesyłek listowych, czyli o 1,09% mniej niż w 2014 roku. Natomiast wartość przychodu z tytułu świadczenia przesyłek listowych w 2015 roku wyniosła 3191,99 mln zł, czyli o 7,16% mniej niż w 2014 roku. Jest to skutkiem zmiany sposobu komunikowania się, tj. stopniowego odchodzenia od korespondencji listowej realizowanej w tradycyjnej formie na rzecz komunikacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii.

Przedstawiona w sprawozdaniach z działalności pocztowej liczba zrealizowanych paczek pocztowych spadła w roku 2015 do 26,78 mln sztuk czyli o 4,08% w stosunku do 2014 roku. Wartość przychodu z tytułu świadczenia paczek pocztowych w 2015 roku wyniosła 424,49 mln zł czyli o 4,19% mniej niż w 2014 roku. Jest to jednak wynikiem migracji klientów do segmentu usług kurierskich. W ogólnym ujęciu rynek paczek pocztowych rośnie w wyniku rozwoju usług dedykowanych e-commerce.

Liczba działających operatorów pocztowych systematycznie lecz nieznacznie wzrasta. Według stanu na koniec 2015 roku w rejestrze operatorów pocztowych znajdowało się 289 podmiotów. Działalność w zakresie świadczenia usług pocztowych prowadziło 167 operatorów pocztowych.

Liczba działających i zarejestrowanych alternatywnych operatorów pocztowych w latach 2011-2015

lata	liczba działających alternatywnych operatorów pocztowych	liczba zarejestrowanych alternatywnych operatorów pocztowych
2011	154	247
2012	153	267
2013	160	274
2014	165	293
2015	166	288
Do 30.06.2016		282

Dane o liczbie alternatywnych operatorów pocztowych wskazują, że rynek pocztowy w latach 2011-2015 charakteryzował się stałym wzrostem liczby działających operatorów alternatywnych. Wzrosła też liczba podmiotów podejmujących świadczenie usług pocztowych. Pojawienie się nowych możliwości związanych z rozwojem rynku e-commerce spowodowało zwiększenie zainteresowania podmiotów podejmowaniem działalności pocztowej, zwłaszcza w odniesieniu do segmentu usług kurierskich.

Liczba miejsc, w których świadczone są usługi pocztowe, po dynamicznym wzroście w latach ubiegłych, ustabilizowała się. W roku 2015 usługi pocztowe świadczone były w 24 295 placówkach

pocztowych, w tym w 7387 placówkach operatora wyznaczonego i **16 908 placówkach operatorów alternatywnych**. W 2011 roku usługi pocztowe świadczone były w 12 748 placówkach, w tym w 8383 placówkach operatora wyznaczonego oraz 4365 placówkach operatorów alternatywnych. Oznacza to wzrost liczby placówek pocztowych w stosunku do 2011 o ponad 90%. Obok realizacji usług w placówkach pocztowych ich realizacja odbywa się w większym zakresie poprzez wykorzystanie automatów do pocztowej obsługi klientów.

Przeprowadzone kontrole rynku pocztowego przez UKE w latach 2011 -2016

lata	liczba podejmowanych działań kontrolnych
2011	249
2012	542
2013	500
2014	791
2015	587

Prezes UKE, wykonując ustawowe zadania, przeprowadził w 2014 roku kontrolę działalności pocztowej operatorów pocztowych uczestniczących w procesie doręczania przesyłek na tzw. zasadach szczególnych, tj. przesyłek „sądowych” i „prokuratorskich”. Stwierdzone nieprawidłowości w procesie świadczenia usług pocztowych obligowały Prezesa UKE do wszczęcia postępowań administracyjnych, które zakończyły się wydaniem decyzji określających zakres naruszeń i termin usunięcia nieprawidłowości dla każdego z operatorów pocztowych.

Określenie przez Prezesa UKE naruszeń w zakresie działalności pocztowej oraz terminu usunięcia nieprawidłowości miało na celu przywrócenie zgodności z prawem prowadzonej działalności pocztowej w obszarze doręczania przesyłek oraz zachowania tajemnicy pocztowej i bezpieczeństwa obrotu pocztowego.

Terminowość przebiegu przesyłek pocztowych

Jakość usług powszechnych, w tym czas przebiegu przesyłek pocztowych jest bardzo istotnym zagadnieniem z punktu widzenia użytkowników tych usług. Prezes UKE w omawianym okresie systematycznie przeprowadzał badania czasu przebiegu przesyłek pocztowych uzyskanego w danym roku w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym. Prowadzone badania mają na celu stałe monitorowanie jakości tych usług oraz wywieranie wpływu na operatora wyznaczonego do jej podnoszenia.

Osiągnięte w roku 2015 przez operatora wyznaczonego wskaźniki czasu przebiegu wskazują we wszystkich kategoriach przesyłek, poza D+1 systematyczną poprawę jakości świadczonych usług od 1.3% (w zakresie przesyłek listowych priorytetowych dla celu D+2) do nawet 14,35% (w zakresie paczek pocztowych priorytetowych) w porównaniu z rokiem 2011.

czas przebiegu	2011	rozporządzenie MAiC z dn. 29 kwietnia 2013 r.	2012 rok Podstawa oceny/ norma	2013	2014	2015
przesyłki listowe priorytetowe						
D+1	63,40%	82%	68,5%	66,70%	65,40%	60,9%
D+2	89,40%	90%	92,5%	90,80%	91,20%	90,7%
D+3	95,70%	94%	97,8%	96,70%	97,30%	97,3%
przesyłki listowe ekonomiczne						
D+3	78,20%	85%	82,8%	85,40%	81,60%	80,7%
D+5	95,90%	97%	98,1%	98,40%	97,30%	97,3%
paczki pocztowe priorytetowe						
D+1	70,60%	80%	79,5%	88,70%	84,40%	84,95%
paczki pocztowe ekonomiczne						
D+3	96,20%	90%	98,3%	99,40%	99,40%	99,58%

Działania na rzecz przestrzegania praw użytkowników usług pocztowych, w tym konsumentów

Regulator przygotowywał i publikował na stronie internetowej Urzędu materiały informacyjne w formie folderów i poradników, w szczególności Poradnik konsumenta usług pocztowych, który zawiera najważniejsze informacje odnoszące się do odpowiedzialności operatorów pocztowych, postępowań reklamacyjnych oraz alternatywnych sposobów dochodzenia roszczeń w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi pocztowej.

Ponadto, podejmowano interwencje dotyczące działalności operatorów pocztowych i czynności zmierzające do wyjaśnienia okoliczności danej sprawy.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Interwencje	242	181	228	390	630	168

Wniosek Prezesa UKE do Komisji Europejskiej o wyłączenie niektórych usług w sektorze pocztowym z zakresu stosowania dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

W dniu 4 lipca 2016 r. Komisja Europejska wydała decyzję wyłączającą usługi kurierskie i usługi inne niż usługi pocztowe w Polsce z zakresu stosowania *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE*. Tym samym KE potwierdziła, że rynek usług kurierskich oraz pozostałe rynki wskazane we wniosku Prezesa UKE, tj. rynek druków bezadresowych oraz rynek wydruków i konfekcjonowania są w Polsce już w pełni konkurencyjne. Dla operatora wyznaczonego oznacza to znaczące uproszczenie w stosowanych dotychczas procedurach zamawiania towarów i usług związanych z działalnością w tych sektorach.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Ważnym elementem w procesie kształtowania krajowych regulacji jest wykorzystywanie doświadczeń międzynarodowych oraz wzmacnianie pozycji UKE w strukturach Unii Europejskiej i krajów członkowskich ITU. Cel ten realizowany był poprzez udział w pracach w strukturach Unii Europejskiej, CEPT oraz ITU, ale również poprzez nawiązanie (lub kontynuację) współpracy bilateralnej z szeregiem państw członkowskich UE oraz państw spoza UE. Polski organ regulacyjny był postrzegany jako organ doświadczony, o wysokich kompetencjach merytorycznych i otwarty na dzielenie się swoją wiedzą i doświadczeniem. Dzięki zbudowanej silnej pozycji międzynarodowej znacznie łatwiej pozyskujemy konieczne informacje o doświadczeniach innych organów regulacyjnych lub instytucji zagranicznych, co ma wymierne korzyści w przygotowaniu regulacji krajowych.

Ponadto, poprzez serię spotkań bilateralnych zapoczątkowaną w 2012 r. zidentyfikowane zostały wspólne interesy UKE i organów regulacyjnych innych państw członkowskich oraz nawiązana została długofalowa współpraca w najistotniejszych obszarach.

UKE W PRACACH BEREC

UKE stale uczestniczy w pracach większości grup roboczych BEREC, zajmujących się m.in. środkami zaradczymi, neutralnością sieci, ramami regulacyjnymi, roamingiem, księgowością regulacyjną, czy użytkownikami końcowymi. UKE angażował się również w prace ciał decyzyjnych IRG/BEREC. W 2015 r. Zastępca Prezesa UKE, Pani Lidia Kozłowska, pełniła funkcję Wiceprzewodniczącej BEREC. Aktywna reprezentacja UKE na forum BEREC dała możliwość między innymi uczestniczenia w wypracowaniu stanowisk i wkładów regulatorów europejskich, związanych z kluczowymi inicjatywami legislacyjnymi Komisji Europejskiej ostatnich 4 lat – Jednolitego Rynku Telekomunikacyjnego i Jednolitego Rynku Cyfrowego.

KOMITET RSC ORAZ GRUPA DS. POLITYKI WIDMA RADIOWEGO (RSPG)

W latach 2012-2016 przedstawiciele Prezesa UKE regularnie uczestniczyli w spotkaniach Komitetu ds. Widma Radiowego (RSC) i Grupy ds. Polityki Widma Radiowego (RSPG). W toku prac największe znaczenie miały przygotowania do Światowej Konferencji Radiokomunikacyjnej – 2015 r. oraz realizacja decyzji w sprawie ustanowienia wieloletniego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego (RSPP).

ERGP

UKE aktywnie uczestniczy w działaniach podejmowanych przez ERGP m.in. na rzecz rozwoju rynku e-commerce i zapewnienia przejrzystości cenowej na transgranicznym rynku dostaw paczek.

Istotnym elementem regulacji wspólnotowego rynku pocztowego będzie procedowany obecnie projekt rozporządzenia Komisji Europejskiej w sprawie transgranicznej dostawy paczek. W pracach nad ostatecznym kształtem tego dokumentu zaangażowani są przedstawiciele UKE.

ŚWIATOWY ZWIĄZEK POCZTOWY (UPU)

Najwyższym organem Związku jest odbywający się co 4 lata Kongres, w którego 25. posiedzeniu w Katarze w dniach 24 września – 15 października 2012 r. aktywnie uczestniczyli przedstawiciele Prezesa UKE. Prowadzili konsultacje z delegacjami krajów Unii Europejskiej, dążąc do stworzenia jak najlepszych warunków dla poparcia przez Kongres propozycji, z uwzględnieniem interesu naszego kraju. Prezes UKE podjął również starania mające na celu uzyskanie poparcia dla Polski w wyborach do organów wykonawczych UPU. Wybrano 40 członków nowej Rady Administracyjnej, a wśród nich znalazła się Polska.

MIĘDZYNARODOWY ZWIĄZEK TELEKOMUNIKACYJNY (ITU)

W okresie obowiązywania strategii Prezes UKE aktywnie uczestniczył w pracach Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU). Zaangażowanie Prezesa UKE można zaobserwować na wszystkich poziomach współpracy, od grup roboczych po sektorowe konferencje międzynarodowe.

Uczestnictwo Prezesa UKE w pracach Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU)

Wydarzenie	Data	Tematy
Ogólnoświatowe Sympozjum Regulatorów	lipiec 2013	Pod auspicjami Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU) odbyło się w Warszawie Ogólnoświatowe Sympozjum Regulatorów (GSR-13). Dodatkowo Sympozjum Regulatorów towarzyszyło Światowe Forum Liderów Branży, skupiające przedstawicieli rynku telekomunikacyjnego z całego świata. Prezes UKE odpowiadał za organizację tego prestiżowego przedsięwzięcia. Prezes UKE wziął udział w Ogólnoświatowym Sympozjum Regulatorów w latach 2012 (GSR-12 Sri Lanka), 2014 (GSR-14 Bahrajn) i 2015 (GSR-15 Gabon). Podczas posiedzeń GSR wypracowywane są wytyczne regulacyjne dla regulatorów, w pracach nad tymi dokumentami Prezes UKE brał udział.
Konferencja Pełnomocników ITU PP-14	październik 2014	Debaty na szereg tematów dotyczących przyszłości sektora ICT oraz organizacji ITU. Podczas Konferencji ITU Polska została wybrana na kolejną kadencję do Rady ITU (na lata 2014-2018). Polska otrzymała największą liczbę głosów w ramach regionu Europy Wschodniej i Azji Północnej (do którego należy w ramach struktury ITU).
Forum Światowego Szczytu	maj 2015	Prezes UKE, Magdalena Gaj, została wybrana Przewodniczącą Forum WSIS. Prezes Gaj jest pierwszą Polką,

Społeczeństwa Informatycznego (WSIS)		która sprawowała tę prestiżową funkcję oraz jedną z pierwszych kobiet przewodniczących tak dużej i ważnej konferencji międzynarodowej, poświęconej wpływowi nowych technologii na zrównoważony rozwój. 27 maja 2015 r. Prezes UKE odebrała prestiżową nagrodę – Złoty Medal przyznany przez Sekretarza Generalnego ITU w podziękowaniu za dotychczasowe zaangażowanie w wieloletni proces WSIS (World Summit on Information Society) oraz przewodniczenie WSIS Forum 2015.
Światowa Konferencja Radiokomunikacyjna 2015 (World Radiocommunication Conference 2015)	listopad 2015	Zmiany postanowień Regulaminu Radiokomunikacyjnego z zakresu wykorzystywania częstotliwości radiowych i orbit satelitów geostacjonarnych i niestacjonarnych. Podczas konferencji przeznaczono m.in. nowe pasma częstotliwości na potrzeby szerokopasmowej łączności mobilnej pod warunkiem niezakłócania istniejących systemów.
Spotkanie wysokiego szczebla w sprawie dziesięcioletniego przeglądu realizacji postanowień Światowego Szczytu Społeczeństwa Informatycznego (WSIS)	grudzień 2015	Podczas Zgromadzenia Ogólnego ONZ Prezes UKE, jako przewodnicząca WSIS Forum w 2015 r., była panelistką podczas dwóch wydarzeń towarzyszących.

Źródło: UKE

Poprzez serię spotkań bilateralnych zapoczątkowanych w 2012 r. zidentyfikowane zostały wspólne interesy Prezesa UKE i organów regulacyjnych innych państw członkowskich oraz nawiązana została długofalowa współpraca w najistotniejszych obszarach. Aktywność na arenie międzynarodowej, to nie tylko czerpanie z cudzych doświadczeń, ale również możliwość przekazania wiedzy innym krajom.

BUDŻET

W latach 2012-2016 Urząd Komunikacji Elektronicznej otrzymał z budżetu państwa na realizację zadań statutowych, działalność bieżącą i inwestycyjną kwotę **496 042 tys. zł.**

Dochody Skarbu Państwa zrealizowane w latach 2012-2015 to kwota 4 818 734 tys. zł. W roku 2016 odprowadzono na rachunek budżetu państwa (stan na dzień 31 maja 2016 r.) kwotę 7 333 875 tys. zł.

W dniu 7 lipca 2016 r. mija termin na wniesienie ostatniej dodatkowej opłaty za dokonanie rezerwacji częstotliwości po przeprowadzonej aukcji w wysokości 2 022 000 tys. zł.

Łączna kwota zrealizowanych dochodów: **14 miliardów 174 miliony 609 tys. zł.**

Załącznik 1 - Wybrane wskaźniki rynku telekomunikacyjnego 2011-2015

	Na koniec 2011	Na koniec 2015	Zmiana [%]
Wartość rynku telekomunikacyjnego ogółem	43 294 873 220	39 535 767 232	-8,68%
Wartość rynku usług stacjonarnych	8 481 642 292	6 659 928 151	-21,48%
Wartość rynku: telefonia stacjonarna	5 227 374 914	3 269 891 869	-37,45%
Wartość rynku: Internet stacjonarny	3 254 267 378	3 390 036 282	4,17%
Wartość rynku usług ruchomych	19 789 759 199	18 886 775 701	-4,56%
Wartość rynku: telefonia ruchoma	19 064 226 180	17 202 587 334	-9,77%
Wartość rynku: Internet mobilny	725 533 019	1 684 188 367	132,13%
ARPU w usługach stacjonarnych	55	48	-13,90%
ARPU w usługach ruchomych	43	32	-23,99%
Penetracja usług dostępu do Internetu (na gospodarstwa domowe)	73,27%%	101,63%%	38,71%%
Penetracja usług dostępu do Internetu mobilnego	8,67%	17,10%	97,32%
Penetracja użytkowników sieci ruchomych	131,60%	147,20%	11,85%
Liczba kart SIM M2M	1 088 000	2 079 072	91,09%
Liczba użytkowników dostępu do Internetu o przepustowości powyżej 10 Mbit/s w sieciach stacjonarnych	1 149 614	3 622 503	215,11%
Liczba nowych dostępow klasy NGA	66 029	2 687 352	3969,96%
Liczba użytkowników ofert wiązanych	2 635 738	5 874 908	122,89%

Załącznik 2 - Wybrane wskaźniki rynku pocztowego 2011-2015

	Na koniec 2011	Na koniec 2015	Zmiana [%]
Wartość rynku pocztowego ogółem (mln zł)	5 906,40	7 742,88	31,09%
Wartość rynku pocztowego ogółem bez druków bezadresowych (mln zł)	5 764,50	7 611,54	32,04%
Przychody operatora wyznaczonego bez druków bezadresowych (mln zł)	4 820,65	4 317,54	-10,44%
Przychody z usług powszechnych (mln zł)	4 157,63	2 663,87	-35,93%
Wolumen usług pocztowych (mln)	5 749,80	5 786,08	0,63%
Wolumen usług pocztowych bez druków bezadresowych (mln)	2 018,70	2 003,15	-0,77%
Wolumen usług pocztowych bez druków bezadresowych zrealizowany przez operatora wyznaczonego (mln)	1 815,19	1 449,75	-20,13%
Udział operatora wyznaczonego w wolumenie ogółem (bez druków bezadresowych)	89,92%	72,37%	-19,51%
Wolumen usług powszechnych	1 552,43	647,47	-58,29%
Liczba operatorów w rejestrze	248	289	16,53%
Liczba operatorów prowadzących działalność pocztową	155	167	7,74%
Liczba placówek pocztowych	12 748	24 295	90,58%
Liczba placówek pocztowych operatora wyznaczonego	8 383	7 387	-11,88%
Liczba placówek pocztowych operatorów alternatywnych	4 365	16 908	287,35%
Liczba przesyłek na 1 mieszkańca (wskaźnik postażu)	52,8	52,1	-1,33%

Załącznik 2' - Wybrane wskaźniki rynku pocztowego 2013-2015

Segmenty wydzielone od 2013 roku (mln zł)	Na koniec 2013	Na koniec 2015	Zmiana [%]
Wartość rynku usług powszechnych	3 252,34	2 663,87	-18,09%
Wartość rynku usług wchodzących w zakres usług powszechnych	1 194,54	1 189,53	-0,42%
Wartość rynku przesyłek kurierskich	2 290,56	3 184,33	39,02%
Wartość rynku innych usług pocztowych	750,12	705,15	-6,00%

Załącznik 3 - Wybrane mierniki działań Prezesa UKE 2011- 2016

Mierniki wybranych działań Prezesa UKE	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Zatrudnienie (w etatach)	658,4	629,18	633,48	637,48	610,98	634,84
Budżet wydatków (w tys. zł)	88 235	87 389	91 592	92 793	94 407	44 399
Dochody Skarbu Państwa	542 240	598 930	1 566 236	1 864 290	789 278	7 380 946
Liczba połączeń CIK	11 000	12 000	18 000	14 000	15 000	7500
Interwencje	9681	7913	6519	5474	5223	2557
Mediacje	3379	3955	2877	2878	2409	1301
Liczba pomiarów przeprowadzonych przez mobilne stacje pomiarowe	243	1 439	4533	278	1 154	332
Udostępnione częstotliwości na potrzeby budowy sieci ruchomych [MHz]	18	19,2	60	52	0	190
Liczba przeprowadzonych kontroli	4402	3064	3453	3558	2873	1096
Liczba wydanych decyzji dotyczących świadczenia usług przez JST	12	10	24	46	57	30